

371.2012

ช 958 ค

53

คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของ
ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ตีฆานีเทศก์
และกรรมการศึกษา ในเขตการศึกษา 3

ปริญญาบัตร

ของ

เชษฐ เพชรานนท์

ช 7 เลข 2535

เสนอขอมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากานหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2527

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177246

คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของ
ครูผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริการการศึกษา ศึกษานิเทศก์
และกรรมการศึกษา ในเขตการศึกษา 3

บทคัดย่อ

ของ

เชษฐ เพชรานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2527

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษา ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของ ครู ผู้บริหารโรงเรียนผู้บริหารการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ และกรรมการ ศึกษา ในเขตการศึกษา 3 และเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของกลุ่ม
ตัวอย่างโดยจาแนกตามจังหวัด นอกจากนี้ยังจัดอันดับและเปรียบเทียบอันดับความสำคัญ
ของคุณสมบัติของครูใหญ่ ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างจาแนกตามตำแหน่งหน้าที่

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครู 207 คน ผู้บริหารโรงเรียน 118 คน
ผู้บริหารการศึกษา 42 คน ศึกษานิเทศก์ 35 คน และกรรมการศึกษา 110 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบ่ง เป็นสองตอนคือ คุณสมบัติส่วนตัวและ
คุณสมบัตินักวิชาชีพ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน F-test และ H-test

ผลการวิจัยพบว่า คุณสมบัตินักวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะ
ของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และกรรมการศึกษา
ที่สำคัญมาก ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย ส่วนฐานะทาง เศรษฐกิจ
มีความสำคัญน้อย เมื่อพิจารณาคูสมบัตินักวิชาชีพ พบว่าความรู้ทั่วไปและความรู้ใน
การบริหารงานบุคคล เป็นคุณสมบัติที่สำคัญมาก ส่วนความรู้จากประสบการณ์มีความสำคัญ
น้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของกลุ่มตัวอย่างจาแนกตามหน้าที่และจังหวัด พบว่า
ผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัด ที่แตกต่างกันมีทัศนะต่อคุณสมบัตินักวิชาชีพ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประเด็นอื่น ๆ ไม่ปรากฏความแตกต่าง
ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ และได้เสนอแนวทาง
ในการพัฒนาคุณสมบัตินักวิชาชีพ และวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาไว้ด้วย

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ELEMENTARY SCHOOL PRINCIPALS
AS PERCEIVED BY TEACHERS, SCHOOL ADMINISTRATORS,
EDUCATIONAL ADMINISTRATORS, SUPERVISORS
AND SCHOOL BOARD IN EDUCATIONAL
REGION 3

AN ABSTRACT

BY

CHATE PECHRANONT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February 1984

The purposes of this study were to investigate the desirable characteristics of the elementary school principals as perceived by teachers, school administrators, educational administrators, supervisors and school board members and also to compare their opinions classified by provinces. The rank order of the characteristics were also studied and compared by title's classification.

The samples were consisted of 207 teachers, 118 school administrators, 42 educational administrators, 35 supervisors and 110 school board members. The questionnaire was administered in order to collect the data. F - test and H - test were used to analizo the data.

It was found that the most desirable personal characteristic of the elementary school principals as perceived by the teachers, the school administrators, the educational administrators, supervisors and the school board members were the responsibility and the democratic character, while the economic status was the least concern. The general knowledge and the personnel administration were two most important professional characteristics, while the knowledge from past experience was the least important factor. When compared the opinions and the ranks orders of the desirable characteristics of the elementary school principals classified by titles and provinces, the difference was found at .05 level between the opinions of the school administrators working in difference

provinces towards the professional characteristics. No significant differences were found in other area.

The researcher suggested various ways to apply the research findings and also ways to improve the personal and professional characteristics of the elementary school principals in Educational Region 3.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน
..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
..... กรรมการ
..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เรียบร้อย ด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดีจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร วรทวงกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชีตพงษ์
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ สศึกษานิเทศก์
กรรมการศึกษา ครูใหญ่และครูโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 3 ที่ได้รับเลือก
เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการ ทดสอบสอบถามเป็นอย่างดี

ส่วนค้ำอันพึงจะเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขออุทิศให้คุณแม่ คุณแม่ ครู อาจารย์
ตลอดจนผู้มีพระคุณที่มีส่วนช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

เชษฐ เพชรานนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	1
บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาคณคฺวา	4
ความสำคัญของการศึกษาคณคฺวา	4
ขอบเขตในการศึกษาคณคฺวา	4
นียบานศัพท์	5
2	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของคฺวาคฺรูกุใหญ่	9
คุณสมบัติของคฺรูกุใหญ่	9
คุณสมบัติส่วนทัว	9
คุณสมบัติคานวิชาศัพท์	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
สมมุติฐานของการศึกษาคณคฺวา	15
3	16
วิธีคานเนนการศึกษาคณคฺวา	16
ประชากรและกลุ่มทัวอยาง	16
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	18
การสร้างเครื่องมือ	19
การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	20
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	21

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา	23
คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา	38
อันับความสำคัญคุณสมบัติส่วนตัว	55
อันับความสำคัญคุณสมบัติด้านวิชาชีพ	61
5 สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	64
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	64
กลุ่มตัวอย่าง	64
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
อภิปรายผล	71
ขอเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	83

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามจังหวัด	18
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ใ้กรับคืน	20
3	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทามทัศนะ ของครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	24
4	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถม ศึกษา ทามทัศนะของครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	26
5	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	27
6	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ทามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัด ต่างกัน	29
7	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	30
8	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ทามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ใน จังหวัดต่างกัน	32
9	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทามทัศนะ ของศึกษานิเทศก์ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	33
10	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ทามทัศนะของศึกษานิเทศก์ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	35

สารบัญ

หน้า

11	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	36
12	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	38
13	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	39
14	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ตามทัศนะของครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	41
15	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	42
16	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ใน จังหวัดต่างกัน	44
17	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงาน อยู่ในจังหวัดต่างกัน	45
18	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	47
19	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัด ต่างกัน	49

20	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ความทัศนะของศึกษานิเทศก์ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน	50
21	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ความทัศนะของศึกษานิเทศก์ที่ทำงานอยู่ในจังหวัด ต่างกัน.....	52
22	ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ความทัศนะของกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน.....	53
23	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ความทัศนะของกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ใน จังหวัดต่างกัน	55
24	ค่าเฉลี่ยและอันดับความสำคัญของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ความทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน) ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษาในทุกจังหวัด	56
25	การเปรียบเทียบอันดับคุณสมบัตืส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทั้งสิบสองคาน ความทัศนะของ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษา.....	58
26	ค่าเฉลี่ยและอันดับความสำคัญของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ความทัศนะของ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษา รวมกัน.....	59
27	ค่าเฉลี่ยและอันดับความสำคัญของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา ความทัศนะของ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษา ในทุกจังหวัด	61

28	การเปรียบเทียบอันคัมภีร์คุณสมบัตินักวิชาชีพระดับปริญญาตรีโรงเรียน ประถมศึกษาทั้งแปดสถาน ตามทัศนะของ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศักยภาพพิเศษ และกรรมการศึกษา	62
29	ค่าเฉลี่ยและอันคัมภีร์ความสำคัญของคุณสมบัตินักวิชาชีพระดับปริญญาตรี โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศักยภาพพิเศษ และกรรมการศึกษา รวมกัน..	63

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารการศึกษาในปัจจุบัน มีปัจจัยหลายอย่างที่จะทำให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ คุณสมบัตินักบุคคลที่เป็นหัวหน้าของหน่วยงานนั้น (โสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2521 : 1) สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา มีครูใหญ่เป็นหัวหน้าในการบริหารงาน ครูใหญ่มีหน้าที่สำคัญคือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานธุรการ การเงินและบริหารการบริการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 80) การที่ครูใหญ่จะได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมมาจากหลายปัจจัยด้วยกัน เป็นอันว่า ความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา บุคลิกลักษณะ คุณสมบัตินักความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ และความความสามารถในการบริหารโรงเรียน การที่จะใฝ่บุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ก็จะต้องมีการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การคัดเลือกและแต่งตั้งครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่เท่าที่ปฏิบัติมาเป็นการแต่งตั้งจากครูที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในอาชีพครู เป็นเวลาพอสมควร ขึ้นมารับตำแหน่งโดยมิได้รับการฝึกอบรมหรือเตรียมการ เท่าที่ควร (รุ่ง แก้วแดง 2521 : ก - ค) จากการปฏิบัติดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการบริหารงาน บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาไม่มีความเชื่อถือ ไม่คอยให้ความร่วมมือ เพราะครูใหญ่ขาดความสามารถในการบริหารงานขาดการจูงใจ บารุงขวัญ และพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา 2524 : 6)

การศึกษาวิจัยในเขตการศึกษา 3 ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูใหญ่ มีผลการวิจัยที่น่าสนใจ คือ เฉลิม แซ่มชอย (เฉลิม แซ่มชอย 2519 : 83) สรุปไว้ว่า การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาการวางตัวบุคลากรไม่เหมาะสม โรงเรียนกับชุมชนไม่มีการประสานงานกันเท่าที่ควร ส่วนผลการวิจัยของ สอนง สุวรรณงศ์ (สอนง สุวรรณงศ์ 2519 : 105) พบว่าการที่ครูใหญ่ปฏิบัติงานผิดพลาด ก็เพราะขาดการฝึกอบรมก่อนเข้ารับตำแหน่ง ทำให้ผู้ร่วมงานและครูไม่ไว้วางใจ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ปราโมทย์ จิตบรรจง (ปราโมทย์ จิตบรรจง 2522 : 3) ที่พบว่า ครูใหญ่วางตัวไม่เหมาะสม ขาดการเอาใจใส่ทอหนาที่รับผิดชอบ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีน้อย

การกำหนดมาตรฐานตำแหน่งข้าราชการครูส่วนจังหวัดได้มีขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2521 โดยคุรุสภา เป็นผู้ดำเนินการจัดทำ ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นครูใหญ่ ดังนี้

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

1. ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ข้าราชการครู และดำรงตำแหน่งครู 2 หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือดำรงตำแหน่งครู 2 และดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 รวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือดำรงตำแหน่งช่วยครูใหญ่หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 4 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือได้ดำรงตำแหน่งช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 5
2. ได้ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสูตรและวิธีการที่

คุรุสภากำหนด

ความรู้ความสามารถที่องการ

1. มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติ

2. มีความรู้ความเข้าใจ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน

ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

3. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมีความเข้าใจ

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2524 : 43 - 44)

จากการกำหนดมาตรฐานตำแหน่งข้าราชการครูส่วนจังหวัดของคุรุสภา ที่ใช้
เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกแต่งตั้งครูใหญ่ตั้งแต่ พ.ศ. 2521 ยังมีได้เกิดความแตกต่างจากดูรวมงาน
ว่า มีความพอใจมากน้อยเพียงใดและคุณสมบัติของครูใหญ่ที่พึงปรารถนา ในทัศนะของ
ดูรวมงานว่ามีอะไรบางอย่างที่นอกเหนือจากเกณฑ์ที่วางไว้ คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถม
ศึกษาที่พึงปรารถนาในทัศนะของดูรวมงานยอมแตกต่างกันไปตามสภาพของชุมชนที่โรงเรียน
ตั้งอยู่นั้นสืบเนื่องมาจาก สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรมและ
ความเชื่อถือที่ต่างกัน เขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย 5 จังหวัดคือ ชุมพร สุราษฎร์ธานี
นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวชายทะเล ฝั่งตะวันออกของภาคใต้
จังหวัดชุมพรมีเขตติดต่อกับภาคกลาง จังหวัดพัทลุงและสงขลามีเขตติดต่อกับสี่จังหวัดภาคใต้
ซึ่งประชาชนนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ ส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี
มีปัญหาด้านการแทรกซึมจากยุคก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ สภาพแวดล้อมด้านทาง ๆ ของแต่ละ
จังหวัดจึงค่อนข้างจะแตกต่างกัน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้ 2523 : 6 - 8)
จากสภาพทาง ๆ ดังกล่าวแล้ว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงคุณสมบัติของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษา ที่พึงปรารถนาตามทัศนะ ของผู้ที่เกี่ยวข้องในเขตการศึกษา 3
เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา บรรจุ แต่งตั้ง และพัฒนา ครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 3 ทอไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาคณะสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนา ความทันสมัยของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์และกรรมการการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนา ความทันสมัยของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์และกรรมการศึกษา โดยจาแนกตามจังหวัด
3. เพื่อจัดอันดับความสำคัญ คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ที่พึงปรารถนาความทันสมัยของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษา โดยจาแนกตามตำแหน่งหน้าที่
4. เพื่อเปรียบเทียบอันดับความสำคัญ คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนา ความทันสมัยของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษา โดยจาแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบทันสมัยของผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนา และนอกจากนี้ยังใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งประกอบการพิจารณา คัดเลือก แต่งตั้งและจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม พัฒนาครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 3 ทอ ไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาคณะสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาความทันสมัยของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษา ในเขตการศึกษา 3 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัด ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา มีกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 512 คน

ตัวแปร ที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ที่แห่งหน้าที่ จำแนกดังนี้

- ครู
- ผู้บริหารโรงเรียน
- ผู้บริหารการศึกษา
- ศึกษานิเทศก์
- กรรมการศึกษา

1.2 สถานที่ทำงาน จำแนกตามจังหวัด ดังนี้

- ชุมพร
- สุราษฎร์ธานี
- นครศรีธรรมราช
- พัทลุง
- สงขลา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา

ที่พึงปรารถนา แยกเป็น

- คุณสมบัติส่วนตัว
- คุณสมบัติด้านวิชาชีพ

นิยามศัพท์

เพื่อให้ความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นที่เข้าใจตรงกัน จึงกำหนดความหมายของคำที่ใช้ ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนา หมายถึง คุณสมบัติทาง ๓
ที่ครูใหญ่พึงมี ซึ่งในวิจัยครั้งนี้สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังมีความหมาย
ต่อไปนี้

1. คุณสมบัติส่วนตัว ได้แก่

1.1 อุปนิสัย หมายถึง ลักษณะประจำตัวที่ปฏิบัติเป็นนิสัย เช่น
การปฏิบัติตัว อารมณ์ ความชอบหรือไม่ชอบสิ่งหนึ่งสิ่งใด

1.2 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความเอาใจใส่และการตั้งใจปฏิบัติ
หน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วงด้วยดีทุกประการ

1.3 ความกระตือรือร้น หมายถึง ลักษณะท่าทีกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติ
งานในหน้าที่ให้ลุล่วงจนสำเร็จ ความเต็มใจรับทำงาน

1.4 ความมีคุณธรรม หมายถึง ความมีธรรมประจำใจ มีเมตตากรุณา
ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม

1.5 การเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการนำกลุ่ม หมายความว่า
ทำงานจนสำเร็จได้ โดยใช้ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการจูงใจคน
ความสามารถในการตัดสินใจ ความเสียสละ และความสามารถในการประสานงาน

1.6 ความเป็นประชาธิปไตย หมายถึง ลักษณะการบริหารงานที่ใช้วิธี
การประชาธิปไตย กล่าวคือ มีการยอมรับและเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจ
สิทธิและหน้าที่ของตนเอง มีความสามัคคีและใช้ปัญญาในการตัดสินแก้ปัญหาทาง ๓

1.7 ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ท่าทีที่แสดงออก ถึงความพยายาม
ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยไม่ถือเนื้อถือตัว

1.8 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล ในที่นี้
หมายถึง ลักษณะท่าทางการวางตัว การแต่งกาย และมารยาทในสังคม

1.9 สติปัญญา หมายถึง ความฉลาด ไหวพริบ ความสามารถในการ
แก้ปัญหา ท่าทางปฏิบัติงานให้สำเร็จ

1.10 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง แนวคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน
ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

1.11 สุขภาพ หมายถึง สุขภาพทางกายและจิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรง

1.12 ฐานะ หมายถึง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ รายได้และระดับ
ความเป็นอยู่

2. คุณสมบัติด้านวิชาชีพ โทแค

2.1 ความรู้ทั่วไป หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคม กฎหมาย ระเบียบแบบแผน นโยบายของรัฐ และความรู้เกี่ยวกับศาสตร์อื่น ๆ
ที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน

2.2 ความรู้ทางการศึกษา หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวกับหลักการศึกษ
หลักสูตรการสอน การนิเทศการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา เป็นต้น

2.3 ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร หมายถึง ความคุ้นเคย
กับงานบริหาร เคยผ่านงานมาแล้ว

2.4 ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความรู้
ความสามารถที่เกี่ยวกับงานหลักสูตรการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การวัดผลและ
ประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.5 ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล หมายถึง ความรู้
ความสามารถที่เกี่ยวกับการจัดคนเข้าสู่งาน การพัฒนาบุคลากร การสร้างขวัญกำลังใจ
ในการทำงาน และการสร้างบรรยากาศให้ร่วมงานได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

2.6 ความรู้ความสามารถในการบริหารงานธุรการ หมายถึง ความรู้
ความสามารถ ในการควบคุมและประเมินผลงาน การวางผังอาคารและบริเวณโรงเรียน
การจัดเก็บเอกสาร การรับจ่ายเงินและวัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน

2.7 ความรู้ความสามารถในการบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง
ความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อสนับสนุนการเรียน
การสอน เช่น สถานักเรียน ชุมนุมและชมรมต่าง ๆ บริการอาหารกลางวัน หอสมุด
และบริการแนะแนวแก่นักเรียน

2.8 ความรู้ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง ความรู้ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และการนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน ตลอดจนความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 3

4. ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 3

5. ศึกษาพิเศษ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งศึกษาพิเศษในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 3

6. กรรมการศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากทางราชการให้เป็นกรรมการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 3

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของคำว่า ครูใหญ่

ครูใหญ่ หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานของ คณะครู และบุคคลอื่น ๆ ในส่วนของโรงเรียนเพื่อให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (วิจิตร วรอุบายกูร และ สพิชญา ชีระกุล 2523 : 74) ครูใหญ่เป็นผู้ที่เป็นหัวหน้า ครู อาจารย์ และใช้ความรู้ ความสามารถดำเนินงานโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ (ธีระ รุญเจริญ 2521 : 146)

สรุปได้ว่า ครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้มีอำนาจและหน้าที่ ในการดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

คุณสมบัติของครูใหญ่

ครูใหญ่ควรมีคุณสมบัติดังนี้ คือ

1. คุณสมบัติส่วนตัว

ครูใหญ่ต้องมีบุคลิกภาพดี พุคและพึงใจชัดเจน มีสติปัญญาสูงมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย และจิตใจ มีใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของคณะครูและนักเรียน มีอารมณ์มั่นคง มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบ สามารถตัดสินใจได้อย่างฉับพลันและถูกต้อง (Jacobson, Logsdon and Wlegman. 1973 : 40-44) นอกจากนี้ ก็ยังมีความเป็น

ผู้นำ (Leadership) คือ มีอิทธิพลในตนเองสูงกว่าอิทธิพลอื่น ๆ ของบุคคลในกลุ่ม สามารถชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานได้ คุณสมบัติในด้านนี้ ประกอบไปด้วยลักษณะต่าง ๆ คือ มีความร่าเริง แจ่มใส อุดม มีความสามารถในทางจงใจคน รับผิดชอบ ชยันต์ขันแข็ง เสียสละ และมีความเป็นประชาธิปไตยนอกจากนี้ ครูใหญ่ของทางารวมกับบุคคลทั้งในและนอกโรงเรียนจึงต้อง เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship) ซึ่งประกอบด้วย ความเสนอตนเสมอปลาย ยิ้มแย้มแจ่มใส ยกย่องชมเชย ยึดหยุ่นและเป็นกันเอง สำหรับใน

ฐานะหัวหน้าหน่วยงาน ครูใหญ่จะคงเป็นผู้มีคุณธรรม (Virtue) อันจะเป็นเครื่อง
ยึดเหนี่ยวจิตใจให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม ซึ่งไคแก มีความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต
และมีศีลธรรม (วิจิตร วรุษบางกร และ สุพิชญา ชีระกุล 2523 : 74 - 78)

คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารที่เด่น ๆ นั้นจะทำให้เป็นผู้มีความ
สามารถในการทำงานตามข้อสรุปของ โนลท์ (Nolte. 1966 : 385 - 389)
คือ เป็นคนหนักแน่น มีวิจารณญาณเชื่อมั่นในตนเอง ทนต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ มีระเบียบวินัย
เป็นนักพัฒนา มีความสามารถในการสื่อสาร และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งตรงกับ
ข้อเสนอแนะของ เซน และวิลเบอร์ (Shame and Wilber. 1957 : 517 - 519)

นอกจากนี้ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ 2522 : 216 - 217)
ได้เสนอคุณสมบัติของครูใหญ่ ในฐานะผู้บริหารไวว่า ท้องมีความสามารถในการวิเคราะห์
พิจารณาเหตุการณ์ รู้จักปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม เป็นที่พึ่งแก่ผู้น้อย
และเชื่อถือไว้วางใจได้ ส่วนคุณสมบัติที่นอกเหนือไปจากนี้ ตามทัศนะของ พันธ์ หันนาคินทร์
คือ ท้องมีความสามารถในการแสดงออกทางความคิด ไม่เห็นแก่ตัว และรู้จักเกรงใจผู้อื่น
(พันธ์ หันนาคินทร์ 2513 : 45 - 46)

ส่วน สมพงษ์ เกษมสิน (สมพงษ์ เกษมสิน 2521 : 293 - 296) ได้
ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติที่จำเป็นของ ผู้บริหาร ที่จะทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4 ประการ คือ

1. ค่านพื้นฐานและประสบการณ์ (Background and Experience)
ผู้บริหารที่ดีจะคงมีคุณสมบัติในด้านการศึกษาวินิจฉัยสั่งการ วางแผน เพื่อจะได้เลือก
วิธีการอย่างถูกต้องที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน ทั้งเป็นผู้ให้การฝึกผู้บังคับบัญชา
เท่า ๆ กับท้องมีความสามารถทั้งด้านเทคนิคและการบริหาร

2. ค่านสติปัญญาและคุณภาพสมอง (Intellectual and Mental
Qualities) มีความสำคัญท่อนาทีของผู้บริหารมาก อาจจะแยกพิจารณา ได้ดังนี้
ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านเหตุผล ความสามารถจดจำ
ความสามารถด้านรอบรู้ทั่วไป ความสามารถในการวินิจฉัย ความสามารถในการ
ยืดหยุ่นได้

3. ด้านคุณลักษณะทางร่างกาย (Physical Attributes) ผู้บริหารต้องมีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง ซึ่งจะทำให้เป็นที่ยอมรับนับถือของผูกร่วมงานว่าเป็นผู้เข้มแข็งอดทน เป็นที่พึ่งค้ำค้ำชูบุคคลอื่นหรือเป็นคุณลักษณะที่จะให้ผู้อื่น เชื่อตามได้ ซึ่งช่วยผ่อนคลายความทึงเครียดจากการปฏิบัติงานได้มาก

4. ด้านบุคลิกภาพและความสนใจ (Personality and Interests) ได้แก่ ความเชื่อมั่น เป็นผู้บรรลุวิธีการทางอารมณ์ มีระดับความปรารถนาสูง และความรับผิดชอบ

2. คุณสมบัติด้านวิชาชีพ

ครูใหญ่ควรมีความรู้และประสบการณ์ (Knowledge and Experience) ที่เป็นคุณสมบัติเกี่ยวกับงานนี้ นอกเหนือจากของ ผู้บริหารโดย เฉพาะ ซึ่งมีดังนี้ คือ ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา ความรู้และประสบการณ์ในวิชาการบริหาร (วิธีการ วัตถุประสงค์ และ สัพพัญญา ชีระกุล 2523 : 74 - 78) นอกจากนี้ครูใหญ่ควรเป็นผู้มีความสามารถในการจัดองค์การ และมีทักษะในการบริหารโรงเรียนเป็นผู้มีเทศหรือประสานงาน การเรียนการสอน รู้จักมอบอำนาจและความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสม มีความรู้ทางการศึกษาทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติ มีความสามารถในการสอนและสาธิตการสอน โดยยอมรับรูปแบบการสอนใหม่ ๆ ที่ดีกว่า และเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมจากสถาบันอุดมศึกษา หรือจากคณิศสำหรับผู้บริหาร ให้เป็นคนทันสมัยอยู่เสมอ (Jacobson, Logsdon and Wiegman. 1973 : 40 - 44)

ในการพิจารณาคัดเลือกครูใหญ่ นั้น บันลือ พฤษะวัน (บันลือ พฤษะวัน 2519 : 150 - 152) ได้เสนอว่าครูใหญ่ควรมีคุณสมบัติของผู้บริหาร ดังนี้ มีความรู้และพื้นฐานทางการศึกษามีประสบการณ์ทำงานในหน้าที่มาบ้างแล้ว มีความรู้ทั่วไป ซึ่งตรงกับขอเสนอของ อภิกรม ฅ นคร (อภิกรม ฅ นคร 2521 : 12 - 13) และพนัส หันนาคินทร (พนัส หันนาคินทร 2513 : 45 - 46)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธีระ รุญเจริญ (ธีระ รุญเจริญ 2512 : 27) ได้ศึกษาพฤติกรรมในการบริหารของสถานฝึกหัดครู กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครู 22 แห่ง จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรมีลักษณะดังนี้ เฉลียวฉลาด มีไหวพริบดี เชื่อนั่นในตนเอง มีความเด็ดเดี่ยวในการบริหาร มีกำลังใจเข้มแข็ง สามารถเรียนรู้และศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีความรอบคอบ มีความกระตือรือร้น สุภาพ เป็นมิตรที่ดี มีเมตตากรุณา และบุคลิกธรรม สามารถที่จะแนะนำและแนะนำคนอื่นให้ศรัทธาของงานและบูรวมงาน

สวน อนันต์ มาสวัสดิ์ (อนันต์ มาสวัสดิ์ 2518 : 45) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูและครูใหญ่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมสามัญศึกษาและเทศบาล จำนวน 347 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบให้จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนา 10 ประการ / ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาดีเด่นมี 3 ประการ คือ ปกครอง บังคับบัญชาโดยยึดหลักพรหมวิหาร 4 มีความรู้ความสามารถในการบริหารกิจการโรงเรียน มีความยุติธรรม

สุพีร์ आयुวัฒน์ (สุพีร์ आयुวัฒน์ 2519 : 72) ได้ศึกษาคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของศึกษาธิการอำเภอ พบว่า ประสพการณ์

และระดับความรู้ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่ต้องการในทัศนะของศึกษาธิการอำเภอ มี 7 ประการ ได้แก่ ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ควรได้มาจากการคัดเลือก มีอายุราชการไม่น้อยกว่า 5 ปี เคยเป็นครูประจำชั้น หัวหน้าหมวดวิชา และช่วยครูใหญ่มาก่อน มีวุฒิปริญญาหรือเทียบเท่าเป็นอย่างต่ำ มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี เป็นข้าราชการชั้นโท เคยศึกษาหรือเข้ารับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการบริหารการศึกษามากแล้ว

สนอง สุวรรณงศ์ (สนอง สุวรรณงศ์ 2519 : 102) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทและความต้องการของชุมชน ที่เกี่ยวกับการศึกษาประชาบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสงขลา พบว่า ร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นพ้องกันว่า ครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษาควร เป็นผู้คนที่ในท้องถิ่นนับถือและ เป็นกันเองกับประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ ครูใหญ่ควร เป็นผู้มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับงานในหน้าที่เป็นอย่างดีด้วย

ธงชัย ทองวัณนพร (ธงชัย ทองวัณนพร 2523 : 50) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา งานทัศนนะของครู ผู้บริหารการศึกษาและนักเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารการศึกษา 19 คน ครู 89 คน นักเรียน 71 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารการศึกษา ครู และนักเรียน มีทัศนนะของคุณลักษณะที่เป็นจริงของ ผู้บริหารโรงเรียนทางค่านส่วนตัวและค่าน วิชาชีพ แยกต่างกัน แต่ทัศนนะที่มีต่อคุณลักษณะที่คาดหวังไม่แยกต่างกัน คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของ ผู้บริหารโรงเรียนแยกต่างกัน ทั้งในทัศนนะของครูและทัศนนะของ ผู้บริหารการศึกษา

แมกนุสัน (Magnuson. 1971 133 - A) ได้ศึกษาคุณลักษณะของ ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จพบว่า ประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ มีความยุติธรรม มีความรอบรู้ มีอารมณ์มั่นคง มีความซื่อสัตย์และจริงจัง มีความเป็นกันเอง มีอารมณ์ขัน เปิดเผย เข้าใจง่าย มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่ มีความสามารถในการคิดทอกับผู้อื่นได้ มีความรู้ในวิชาการบริหารดี รู้จักการมอบหมายงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความสามารถในการ ทัศนินใจดี

สทอกกิล (Stogdill. 1974 : 62 - 63) ได้สรุปผลจากงานวิจัย เกี่ยวกับลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จหลายฉบับ พบว่า ผู้นำจะมีคุณสมบัติเหล่านี้

มากกว่าส่วนเฉลี่ยของสมาชิกอื่นในกลุ่มคือ สกิปัญญา การศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสังคม ความสามารถในการเข้าสังคม ความคิดริเริ่ม ความอดทน วัตรทำงานให้สำเร็จ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตื่นตัว ความร่วมมือกับกลุ่ม ความมีชื่อเสียง ความสามารถในการปรับตัว และความสามารถในการพูด

เบนจามิน (Benjamin. 1976 : 718 - 719 - A) ได้ศึกษาเกณฑ์การคัดเลือกครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในนิวยอร์ก พบว่า คณะกรรมการศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ของการครูใหญ่ที่มีการศึกษาสูง และมีประกาศนียบัตรผ่านการทดสอบจากคณะกรรมการของรัฐ และยังพบว่า ผู้ที่จะเป็นครูใหญ่ควรมีประสบการณ์ในการสอน และเคยเป็นผู้ช่วยครูใหญ่มาก่อน มีความซื่อสัตย์ มีสกิปัญญาดี และมีความสามารถในการคิด สำหรับในเรื่อง อายุ เพศ และศาสนาของครูใหญ่ ไม่เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือก

เอกการ์ด (Eckhardt. 1978 : 562 - 563 - A) ได้ศึกษาเกณฑ์การคัดเลือกครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ของคณะกรรมการศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ พบว่า คณะกรรมการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาและมัศึกษามีเกณฑ์ในการคัดเลือกครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน และมีความต้องการครูใหญ่ที่มีคุณสมบัติ 10 ประการคือ การรับรู้ในตำแหน่งหน้าที่ มีอารมณ์มั่นคง มีทักษะในการตัดสินใจ มีทักษะในการสื่อสาร บุคลิกภาพดี สามารถในการปรับตัว มีคุณธรรม สกิปัญญาดี สุขภาพดี และมีมนุษยสัมพันธ์

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องคุณสมบัติของครูใหญ่ พอจะสรุปคุณสมบัติที่สำคัญ ๆ ของครูใหญ่ได้ 2 ประการ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการศึกษาคนควาครั้งนี้คือ

1. คุณสมบัตีส่วนตัว ได้แก่ สุขภาพ อุปนิสัย ฐานะ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความมีคุณธรรม การเป็นผู้นำ สกิปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเป็นประชาธิปไตย ความมีมนุษยสัมพันธ์ และบุคลิกภาพ

2. คุณสมบัตีด้านวิชาชีพ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ความรู้ทางการศึกษา ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร ความสามารถในการบริหารโรงเรียน ด้านวิชาการ ด้านบริหารบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการการเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษาที่อยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัตีส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาแตกต่างกัน

2. ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษาที่อยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัตีด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาแตกต่างกัน

3. การจัดอันดับความสำคัญ คุณสมบัตีส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษา ไม่สอดคล้องกัน

4. การจัดอันดับความสำคัญ คุณสมบัตีด้านวิชาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และกรรมการศึกษา ไม่สอดคล้องกัน

วิชา เน้นการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลและวิธีสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้บริหารการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอศึกษานิเทศก์ และกรรมการศึกษาโรงเรียน ในเขตการศึกษา 3

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มโดยวิธีสุ่มหลายขั้นตอน (Multi stage

Random Sampling) ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารการศึกษาคำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และผู้ช่วยผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 5 จังหวัด จังหวัดละ 3 คน รวม 15 คน สุ่มโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 10 คน

2.1.2 สุ่มอำเภอมาร้อยละ 30 ของแต่ละจังหวัดได้ 18 อำเภอ และกำหนดให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ 36 คน รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารการศึกษา 46 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ดำเนินการโดยสุ่มโรงเรียนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 10 จากโรงเรียนในอำเภอที่สุ่มได้ตามข้อ 2.1.2 ได้จำนวน 67 โรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างครูใหญ่ 67 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ 67 คน รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน 134 คน

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นศึกษานิเทศก์ ดำเนินการโดยสุ่มศึกษานิเทศก์ จังหวัดโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายร้อยละ 45 ของแต่ละจังหวัด ได้กลุ่มตัวอย่าง 35 คน

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครุคณาธิการครั้งนี้ คือ จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 2.2 สุ่มครูโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 20 ได้กลุ่มตัวอย่าง 231 คน

2.5 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการศึกษาคณาธิการครั้งนี้ จากโรงเรียนที่สุ่มได้ ตามข้อ 2.2 สุ่มกรรมการศึกษา โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 20 ได้กลุ่มตัวอย่าง 134 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามจังหวัด

จังหวัด	ผู้บริหาร การศึกษา	ผู้บริหาร โรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	ครู	กรรมการ ศึกษา	รวม
ชุมพร	6	16	7	21	16	66
นครศรีธรรมราช	12	38	7	75	38	170
พัทลุง	6	20	7	42	20	95
สงขลา	10	26	7	48	26	117
สุราษฎร์ธานี	12	34	7	45	34	132
รวม	46	134	35	231	134	580

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณสมบัติของ
ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น

3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติส่วนตัว กับด้านคุณสมบัติทางวิชาชีพของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษา ทั่วเลือกมี 4 อันดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบเพิ่มเติมคุณสมบัติของครูใหญ่
ที่จำเป็นนอกเหนือไปจากตอนที่ 2

วิธีสร้าง เครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ปรึกษาคณะกรรมกรที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำ และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาขอบเขตและสาระสำคัญของคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษากรอบความคิดเรื่อง คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาจากครู ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 25 คน
3. นำข้อมูลจาก 1 - 3 มาสร้างแบบสอบถามคุณสมบัติของครูใหญ่ใน 2 ด้าน คือ คุณสมบัติส่วนตัว และคุณสมบัตินวิชาชีพ เป็นแบบประมาณค่า
4. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้ว ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจแก้ไข เพื่อหาความเที่ยงตรงก่อนนำไปทดลองใช้
5. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับครู ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ที่มาเข้ารับการอบรมวิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปี 2525 จำนวน 35 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร $\text{Alpha - Coefficient}$ ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึง เลขาธิการ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขออนุญาตนำตัวไปขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการรวบรวมข้อมูล
2. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้ทางไปรษณีย์ โดยชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งกลับคืนมาเพื่อตอบเสร็จแล้วทางไปรษณีย์เช่นกัน โดยผู้วิจัยส่งซองและแสกมป์ไปด้วย

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ
ครู	231	207	89.61
ผู้บริหารโรงเรียน	134	118	88.05
ผู้บริหารการศึกษา	46	42	91.30
ศึกษานิเทศก์	35	35	100
กรรมการศึกษา	134	110	82.08
	580	512	88.27

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่กรอกครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วแยกออกเป็นพวก ๆ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาทราวจีให้คะแนนในตอนที่ 2
3. ใช้วิธีการทางสถิติทดสอบสมมุติฐาน
4. สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 ทราวจีความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามตอบเพิ่มเติม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หขอมล

1. ทหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยสูตร

$$\frac{\sigma^2}{s^2} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \left(\frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right) \right)$$

(ลวน สายยศ 2524 : 171)

เมื่อ σ^2 คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n คือ จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 s_1^2 คือ คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 s_t^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งหมด

2. ททดสอบสมมุติฐาน ข้อ 1,2 โดยสถิติ F - test ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

(ลวน สายยศ 2522 : 281/1)

เมื่อ F คือ ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b คือ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w คือ ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

หากพบว่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ q - Statistic
 ทานวิธีของ Newman - Keuls

3. ทดสอบสมมติฐาน ข้อ 3,4 โดยใช้ H - test ใช้สูตร

$$H = \frac{12}{N(N+1)} \sum_{j=1}^k \frac{R_j^2}{n_j} - 3(N+1)$$

(วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 161)

เมื่อ H คือ ค่าสถิติของ H
 R คือ ลำดับที่
 n คือ จำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่ม
 N คือ ผลรวมของจำนวนข้อมูลในทุกกลุ่ม
 k คือ จำนวนกลุ่ม

ในกรณีที่มีอันดับ เท่ากันต้องปรับค่า H โดยใช้สูตร

$$H = \frac{\frac{12}{N(N+1)} \sum_{j=1}^k \frac{R_j^2}{n_j} - 3(N+1)}{1 - \frac{\sum T}{N^3 - N}}$$

(วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 162)

เมื่อ H คือ ค่าสถิติของ H
 R คือ ลำดับที่
 n คือ จำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่ม
 N คือ ผลรวมของจำนวนข้อมูลในทุกกลุ่ม
 k คือ จำนวนกลุ่ม
 T คือ ผลรวมของจำนวนการช่ายกกำลังสามลบด้วยจำนวนการช่าย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้สื่อความหมายตรงกัน ในการแปลความจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย จึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
SS	แทน	Sum Squares
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of Freedom
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา ใน F - Distribution
H	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา ใน H - test
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาในเทศก์ และกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทหารัตนพระนคร
ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชุมพร		พัทลุง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
อุปนิสัย	2.48	0.34	2.53	0.09	2.56	0.31	2.43	0.33	2.50	0.29
ความรับผิดชอบ	2.70	0.22	2.71	0.25	2.75	0.26	2.64	0.30	2.63	0.27
ความกระตือรือร้น	2.52	0.30	2.47	0.28	2.51	0.34	2.41	0.33	2.46	0.34
ความมีคุณธรรม	2.53	0.34	2.53	0.25	2.48	0.34	2.44	0.30	2.43	0.30
ความเป็นผู้นำ	2.42	0.37	2.52	0.30	2.45	0.32	2.40	0.37	2.36	0.32
ความเป็นประชาธิปไตย	2.52	0.30	2.66	0.23	2.64	0.32	2.55	0.31	2.53	0.34
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.36	0.36	2.34	0.30	2.36	0.39	2.25	0.38	2.29	0.35
บุคลิกภาพ	2.30	0.42	2.29	0.39	2.22	0.44	2.10	0.55	2.15	0.52
สติปัญญา	2.29	0.41	2.28	0.42	2.21	0.37	2.28	0.42	2.25	0.39
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.10	0.41	2.34	0.37	2.23	0.41	2.17	0.40	2.28	0.37
สุขภาพ	2.20	0.45	2.32	0.35	2.19	0.43	2.25	0.40	2.29	0.37
ฐานะ	1.86	0.67	1.97	0.59	1.90	0.64	1.74	0.61	1.98	0.54

ข้อมูลจากการาง 3 ปรากฏว่าคณะครูมีความเห็นว่าคุณสมบัตินักเรียนที่จำเป็น
 ของครูใหญ่เรียงความลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย
 คำนอบุณีย์ ความกระตือรือร้น ความมีคุณธรรม ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์
 สำหรับบุคลิกภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สักยภาพ และสุขภาพ คณะครูเห็นว่า
 มีความจำเป็นรองลงมา ส่วนคานฐานะ เป็นความจำเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 4 วิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.2675	0.0669	1.101
ภายในกลุ่ม	202	12.2644	0.0607	
รวม	206	12.5339		

$$F_{.05} \text{ df } (4, 202) = 2.41$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่าครูที่ทำงานอยู่ใน
จังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม
สมมุติฐานข้อ 1

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติส่วนหัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร
โรงเรียน ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดกาฬสินธุ์

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชุมพร		พัทลุง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
อุบนิสัย	2.36	0.43	2.60	0.38	2.53	0.35	2.38	0.37	2.67	0.32
ความรับผิดชอบ	2.65	0.39	2.81	0.27	2.78	0.25	2.67	0.27	2.75	0.29
ความกระตือรือร้น	2.45	0.45	2.60	0.34	2.48	0.39	2.52	0.35	2.64	0.35
ความมีคุณธรรม	2.59	0.27	2.61	0.39	2.56	0.33	2.45	0.36	2.62	0.32
ความเป็นผู้นำ	2.36	0.25	2.57	0.42	2.48	0.30	2.42	0.31	2.48	0.36
ความเป็นประชาธิปไตย	2.45	0.38	2.67	0.39	2.53	0.34	2.54	0.31	2.67	0.32
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.23	0.46	2.46	0.43	2.34	0.43	2.38	0.37	2.46	0.38
บุคลิกภาพ	2.25	0.44	2.36	0.52	2.32	0.42	2.25	0.44	2.41	0.42
สติปัญญา	2.04	0.45	2.33	0.55	2.29	0.35	2.27	0.45	2.37	0.40
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.16	0.50	2.46	0.48	2.30	0.31	2.29	0.36	2.40	0.38
สุขภาพ	2.06	0.33	2.38	0.45	2.41	0.42	2.24	0.42	2.45	0.46
ฐานะ	1.78	0.76	2.15	0.72	2.29	0.51	1.92	0.64	2.12	0.47

ข้อมูลจากการาง 5 ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดชุมพร พัทลุง สงขลา เห็นว่าคุณสมบัติที่ครูใหญ่จำเป็นต้องมี เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความรับผิดชอบ ความมีคุณธรรม ความเป็นประชาธิปไตย ความกระตือรือร้น ความเป็นผู้นำ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช เห็นว่าครูใหญ่ควรมีคุณสมบัติด้าน ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความมีคุณธรรม ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ จากมากไปหาน้อยตามลำดับ ผู้บริหารโรงเรียนในทุกจังหวัดเห็นว่าครูใหญ่ควรมีความรับผิดชอบต่อเป็นอันดับแรก และคุณสมบัติด้านฐานะอยู่ในอันดับสุดท้าย

ตาราง 6 วิเคราะห์ความแปรปรวนคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.5973	0.1493	1.598
ภายในกลุ่ม	113	10.5608	0.0935	
รวม	117	11.1580		

$$F_{.05} \text{ df } (4, 113) = 2.46$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนา ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่าผู้
บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกันมีทัศนคติต่อคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ ไม่
แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนหัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชุมพร		พัทลุง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{x}	s	\bar{x}	s	\bar{x}	s	\bar{x}	s	\bar{x}	s
อุปนิสัย	2.54	0.24	2.37	0.37	2.50	0.37	2.62	0.29	2.50	0.40
ความรับผิดชอบ	2.70	0.32	2.80	0.25	2.57	0.36	2.73	0.29	2.72	0.31
ความกระตือรือร้น	2.60	0.35	2.46	0.35	2.42	0.40	2.48	0.32	2.54	0.32
ความมีคุณธรรม	2.58	0.22	2.47	0.41	2.52	0.31	2.47	0.15	2.51	0.41
ความเป็นผู้นำ	2.41	0.46	2.47	0.41	2.37	0.46	2.31	0.21	2.43	0.40
ความเป็นประชาธิปไตย	2.04	0.17	2.50	0.27	2.65	0.29	2.50	0.23	2.76	0.53
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.26	0.35	2.20	0.25	2.30	0.40	2.26	0.24	2.38	0.41
บุคลิกภาพ	2.20	0.43	1.91	0.25	2.31	0.37	2.16	0.40	2.22	0.39
สติปัญญา	2.08	0.12	2.16	0.37	2.09	0.39	2.29	0.43	2.45	0.45
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.13	0.50	2.00	0.45	2.07	0.28	2.26	0.31	2.22	0.49
สุขภาพ	2.12	0.49	2.20	0.18	2.21	0.17	2.25	0.31	2.17	0.56
ฐานะ	1.83	0.34	2.05	0.57	1.95	0.37	2.11	0.43	1.90	0.56

ข้อมูลจากตาราง 7 ปรากฏว่าผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดชุมพร เห็นว่าคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับครูใหญ่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความมีคุณธรรม และค่านิยมที่ดี ส่วนผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดพัทลุง ให้ความสำคัญในค่านิยม ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย ความมีคุณธรรม และความเป็นผู้นำ จากมากไปหาน้อยตามลำดับ สำหรับผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดสงขลา และนครศรีธรรมราช เห็นว่าครูใหญ่ควรมีความเป็นประชาธิปไตยเป็นอันดับแรก ผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เห็นว่าครูใหญ่ควรมีความรับผิดชอบ อุดมคติ และความเป็นประชาธิปไตย ตามลำดับจากมากไปหาน้อย สำหรับค่านิยม ผู้บริหารการศึกษาในทุกจังหวัดเห็นว่ามีควมจำเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 8 วิเคราะห์ความแปรปรวนคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.0477	0.0119	0.165
ภายในกลุ่ม	37	2.6756	0.0723	
รวม	41	2.7233		

$$F_{.05} \text{ df } (4,37) = 2.63$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่า
ผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์
ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดตากัน

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชุมพร		พัทลุง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s
อุปนิสัย	2.21	0.26	2.53	0.26	2.39	0.24	2.46	0.20	2.50	0.27
ความรับผิดชอบ	2.65	0.25	2.82	0.13	2.80	0.23	2.70	0.21	2.83	0.32
ความกระตือรือร้น	2.40	0.36	2.74	0.22	2.42	0.31	2.42	0.36	2.63	0.48
ความมีคุณธรรม	2.23	0.40	2.66	0.28	2.38	0.15	2.41	0.34	2.50	0.33
ความเป็นผู้นำ	2.38	0.18	2.69	0.26	2.50	0.39	2.50	0.34	2.55	0.17
ความเป็นประชาธิปไตย	2.37	0.35	2.80	0.23	2.60	0.30	2.77	0.24	2.53	0.30
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.25	0.27	2.48	0.34	2.25	0.41	2.35	0.36	2.23	0.19
บุคลิกภาพ	2.03	0.17	2.21	0.41	2.03	0.33	2.09	0.29	2.12	0.26
สติปัญญา	2.07	0.34	2.32	0.51	2.25	0.28	2.40	0.35	2.16	0.49
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.11	0.41	2.51	0.44	2.45	0.35	2.55	0.35	2.23	0.34
สุขภาพ	2.00	0.28	2.42	0.47	2.42	0.34	2.37	0.35	2.20	0.36
ฐานะ	1.90	0.41	2.38	0.52	1.90	0.31	1.91	0.55	1.77	0.34

ตาราง 9 ปรากฏว่าเรื่องคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ ศึกษานิเทศก์ ในจังหวัด ชุมพร พัทลุง สงขลา และนครศรีธรรมราช เห็นว่าครูใหญ่ควรมีคุณสมบัติด้านความ รับผิดชอบเป็นอันดับแรก ส่วนศึกษานิเทศก์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้ความสำคัญในกาน ความเป็นประชาธิปไตยเป็นอันดับแรก คุณสมบัติที่จำเป็นอันดับรองลงไปนั้น ศึกษานิเทศก์ ในจังหวัดชุมพร เห็นว่าเป็นด้านความกระตือรือร้นและความเป็นผู้นำ ศึกษานิเทศก์ ในจังหวัดพัทลุง เห็นว่าเป็นด้านความเป็นประชาธิปไตย และความกระตือรือร้น ศึกษานิเทศก์ในจังหวัดสงขลา เห็นว่าเป็นความเป็นประชาธิปไตย และความเป็นผู้นำ และศึกษานิเทศก์จังหวัดสุราษฎร์ธานี เห็นว่าเป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรั บ รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชเห็นว่าความกระตือรือร้นและความเป็น ผู้นำ ส่วนคุณสมบัติด้านฐานะ ศึกษานิเทศก์ทุกจังหวัดให้ความสำคัญไว้ในอันดับหลังสุด

ตาราง 10 วิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของศึกษานิเทศก์ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.3894	0.0973	1.751
ภายในกลุ่ม	30	1.6674	0.0556	
รวม	34	2.0568		

$$F_{.05} \text{ df } (4,30) = 2.69$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของศึกษานิเทศก์ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่าศึกษานิเทศก์
ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง
ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา การทัศนคติ
ของกรรมการศึกษา ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดตากัน

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชมพร		พัทลุง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{x}	s	\bar{x}	s	\bar{x}	s	\bar{x}	s	\bar{x}	s
อุปนิสัย	2.40	0.26	2.40	0.31	2.32	0.41	2.49	0.37	2.47	0.45
ความรับผิดชอบ	2.62	0.22	2.54	0.28	2.61	0.36	2.56	0.31	2.67	0.30
ความกระตือรือร้น	2.30	0.23	2.35	0.35	2.35	0.33	2.44	0.31	2.50	0.38
ความมีคุณธรรม	2.33	0.26	2.41	0.35	2.47	0.34	2.41	0.39	2.56	0.34
ความเป็นผู้นำ	2.18	0.27	2.35	0.36	2.38	0.30	2.40	0.34	2.33	0.40
ความเป็นประชาธิปไตย	2.47	0.35	2.45	0.39	2.41	0.24	2.44	0.34	2.53	0.36
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.07	0.33	2.12	0.42	2.15	0.40	2.24	0.37	2.44	0.45
บุคลิกภาพ	2.09	0.37	2.21	0.48	2.28	0.49	2.21	0.48	2.29	0.48
สติปัญญา	2.09	0.26	2.25	0.34	2.18	0.32	2.26	0.40	2.43	0.52
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.12	0.23	2.22	0.43	2.21	0.36	2.21	0.41	2.31	0.50
สุขภาพ	2.18	0.29	2.22	0.52	2.26	0.37	2.20	0.39	2.31	0.40
ฐานะ	1.70	0.51	2.03	0.56	2.14	0.55	2.08	0.48	2.03	0.70

จากตาราง 11 ปรากฏว่ากรรมการศึกษาในทุกจังหวัดเห็นว่า คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับครูใหญ่อันดับแรกคือ ความรับผิดชอบ ส่วนคุณสมบัตินี้จาเป็นรองลงไปจากมากไปหาน้อย คือ ความเป็นประชาธิปไตย ความมีคุณธรรม คำนอบนินสัย และความเป็นผู้นำ ส่วนคุณสมบัตินี้ตามฐานะ กรรมการศึกษาในทุกจังหวัดเห็นว่ามีควมจาเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 12 วิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.3282	0.0820	0.991
ภายในกลุ่ม	105	8.6964	0.0828	
รวม	109	9.0246		

$$F_{.05} \text{ df } (4, 105) = 2.46$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่า
กรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานในข้อ 1

2. คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทรรศนะของครู
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษา ที่ทำงานอยู่
ในจังหวัดต่างกัน

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ความดีคณะของครู ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชุมชน		พัทลุง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
ความรู้ทั่วไป	2.44	0.33	2.45	0.36	2.42	0.32	2.40	0.35	2.40	0.34
ความรู้ทางการศึกษา	2.08	0.49	2.01	0.36	2.13	0.41	2.06	0.38	2.26	0.38
ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร	1.95	0.65	1.94	0.48	1.96	0.49	1.83	0.49	1.93	0.47
การบริหารวิชาการ	2.41	0.33	2.42	0.44	2.36	0.38	2.34	0.37	2.37	0.35
การบริหารงานบุคคล	2.43	0.32	2.45	0.35	2.53	0.31	2.40	0.38	2.35	0.36
การบริหารงานธุรการ	2.23	0.65	2.37	0.37	2.33	0.31	2.23	0.46	2.36	0.37
การบริหารกิจการนักเรียน	2.04	0.50	2.15	0.42	2.12	0.37	2.13	0.46	2.06	0.38
การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	2.34	0.39	2.50	0.40	2.43	0.37	2.35	0.38	2.39	0.47

ข้อมูลจากการาง 13 เรื่องคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ปรากฏว่าครูในจังหวัด ชุมพร และพัทลุง เห็นว่าคุณสมบัติที่จำเป็นของครูใหญ่เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชนส่วนครูในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เห็นว่า ครูใหญ่ควรมีคุณสมบัติที่จำเป็นตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ความรู้ทั่วไป การ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานวิชาการ สำหรับ ครูในจังหวัดสงขลาเห็นว่าคุณสมบัติที่จำเป็นอันดับแรกของครูใหญ่ คือ การบริหารงานบุคคล ครูในทุกจังหวัดเห็นว่า ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นอันดับ สุกท้าย

ตาราง 14 วิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึง
ปรารถนาตามทัศนะของครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.1463	0.0366	0.468
ภายในกลุ่ม	202	15.7908	0.0782	
รวม	206	15.9371		

$$F_{.05} \text{ df } (4, 202) = 2.41$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่าครูที่
ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดตากัน

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชมพร		พิทลง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
ความรู้ทั่วไป	2.45	0.32	2.54	0.34	2.44	0.32	2.38	0.32	2.61	0.32
ความรู้ทางการศึกษา	1.96	0.48	2.36	0.34	2.12	0.33	2.15	0.42	2.32	0.27
ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร	1.70	0.51	2.01	0.40	1.98	0.54	1.94	0.52	2.04	0.47
การบริหารวิชาการ	2.28	0.25	2.56	0.43	2.26	0.35	2.32	0.33	2.48	0.34
การบริหารงานบุคคล	2.36	0.30	2.65	0.35	2.33	0.34	2.35	0.39	2.54	0.34
การบริหารงานธุรการ	2.21	0.43	2.61	0.43	2.37	0.38	2.28	0.46	2.41	0.35
การบริหารกิจการนักเรียน	2.15	0.29	2.35	0.52	2.15	0.35	2.13	0.40	2.31	0.36
การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	2.29	0.43	2.52	0.39	2.30	0.31	2.41	0.40	2.51	0.36

ข้อมูลจากตาราง 15 เรื่องคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดชุมพร สงขลา และนครศรีธรรมราช เห็นว่าคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับครูใหญ่ตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความรู้ทั่วไป ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วนผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพัทลุง เห็นว่าคุณสมบัติที่จำเป็นของครูใหญ่อันดับแรกคือ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล สำหรับคุณสมบัติที่จำเป็นของครูใหญ่อันดับแรก ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนในทุกจังหวัดเห็นว่าคุณสมบัตินี้ด้านความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร มีความจำเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 16 วิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	1.1200	0.2800	3.407 *
ภายในกลุ่ม	113	9.2868	0.0822	
รวม	117	10.4068		

$$F_{.05} \text{ df } (4,113) = 2.46$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏ
ว่ามีลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อเป็นการตรวจสอบว่ากลุ่ม
ที่ 2 อย่างคูใดมีทัศนะแตกต่างกัน จึงทำการตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็น
รายคู่โดยวิธี q - Statistic ปรากฏดังตาราง 17

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษา ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ใน
จังหวัดต่างกัน

จังหวัด		ชุมพร	พัทลุง	สงขลา	สุราษฎร์ธานี	นครศรีธรรมราช
		2.2008	2.4709	2.2577	2.2623	2.4231
ชุมพร	2.2008	-	0.2701*	0.0569	0.0515	0.2223*
พัทลุง	2.4709		-	0.2132*	0.2086*	0.0478
สงขลา	2.2577			-	0.0546	0.1654*
สุราษฎร์ธานี	2.2623				-	0.1608*
นครศรีธรรมราช	2.4231					-

	r=2	r=3	r=4	r=5
$q_{.95}(r, 113)$	2.80	3.36	3.69	3.92
$\sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$.1572	.1927	.2011	.2564

ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษา ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน
ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดต่อไปนี้ มีทัศนะว่าคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ จังหวัดชุมพรกับจังหวัดพัทลุง และ
จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา กับจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี
กับจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่ง เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา กทม.ทัศนะ
ของผู้บริหารการศึกษา ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชุมพร		พัทลุง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
ความถี่	2.30	0.32	2.46	0.30	2.47	0.33	2.46	0.29	2.28	0.45
ความถี่ทางการศึกษา	2.10	0.16	2.10	0.32	1.90	0.28	2.06	0.19	1.98	0.52
ความถี่และประสบการณ์ ทางการบริหาร	1.66	0.20	1.95	0.51	1.50	0.42	1.91	0.53	1.65	0.55
การบริหารวิชาการ	2.25	0.27	2.36	0.38	2.04	0.60	2.38	0.25	2.31	0.36
การบริหารงานบุคคล	2.47	0.28	2.35	0.36	2.21	0.39	2.42	0.30	2.42	0.57
การบริหารงานธุรการ	2.40	0.25	2.26	0.29	2.12	0.36	2.38	0.32	2.28	0.53
การบริหารกิจการนักเรียน	1.97	0.12	2.08	0.25	1.87	0.56	2.12	0.16	2.01	0.57
การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	2.40	0.45	2.33	0.39	1.97	0.83	2.43	0.31	2.42	0.42

ข้อมูลจากตาราง 18 คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ปรากฏว่าคุณสมบัติที่จา เป็นอันดับแรกของครูใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดพัทลุง สงขลา และ สุราษฎร์ธานี คือ ความรู้ทั่วไป ส่วนคุณสมบัติที่จาเป็นอันดับแรกของครูใหญ่ตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดชุมพร และนครศรีธรรมราช คือ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล สำหรับคุณสมบัติที่จาเป็นอันดับรองลงไปจากมากไปหาน้อยคือ การสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานธุรการและการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารการศึกษา ในทุกจังหวัดเห็นว่าความรู้ และประสบการณ์ด้านการบริหาร เป็นความจาเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 19 วิเคราะห์ความแปรปรวนคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.3500	0.0875	1.003
ภายในกลุ่ม	37	3.2287	0.0873	
รวม	41	3.5788		

$$F_{.05} \text{ df } (4,37) = 2.63$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน
ปรากฏว่าผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติด้านวิชาชีพ
ของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติค่านิยมของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา กทม. ตามทัศนะของ
ศึกษานิเทศก์ ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชุมชน		พื้ล่ง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
ความรุ้ทั่วไป	2.37	0.39	2.74	0.22	2.48	0.32	2.45	0.29	2.30	0.41
ความรุ้ทางการศึกษา	2.08	0.38	2.31	0.36	2.08	0.32	2.30	0.21	1.90	0.30
ความรุ้และประสบการณ์ทางการบริหาร	1.67	0.60	2.03	0.36	1.78	0.69	1.96	0.41	1.70	0.40
การบริหารวิชาการ	2.40	0.39	2.40	0.33	2.50	0.39	2.33	0.26	2.19	0.41
การบริหารงานบุคคล	2.44	0.32	2.67	0.33	2.46	0.41	2.51	0.21	2.30	0.36
การบริหารงานธุรการ	2.25	0.22	2.54	0.27	2.28	0.48	2.40	0.32	2.20	0.45
การบริหารกิจการนักเรียน	2.09	0.25	2.23	0.31	2.00	0.60	2.37	0.37	2.00	0.52
การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	2.45	0.25	2.54	0.42	2.40	0.43	2.51	0.27	2.16	0.26

ข้อมูลจากการาง 20 เรื่องคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ปรากฏว่าศึกษานิเทศก์
ในจังหวัดชุมพร และสุราษฎร์ธานี เห็นว่าคุณสมบัติที่จำเป็นของครูใหญ่ อันดับแรกคือ
การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนส่วนที่จำเป็นรองลงไปตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ
การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานวิชาการ ส่วนคุณสมบัติที่จำเป็นของครูใหญ่
อันดับแรกตามทัศนะของศึกษานิเทศก์ จังหวัดพัทลุงคือ ความรู้ทั่วไป ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์
จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ การบริหารงานบุคคล และตามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด
สงขลา คือ การบริหารงานวิชาการ ศึกษานิเทศก์ในทุกจังหวัดเห็นว่าความรู้ และ
ประสบการณ์ทางการบริหาร เป็นความจำเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 21 วิเคราะห์ความแปรปรวนคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของศึกษานิเทศก์ ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.4395	0.1099	1.380
ภายในกลุ่ม	30	2.3886	0.0776	
รวม	34	2.8280		

$$F_{.05} \text{ df } (4,37) = 2.69$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของศึกษานิเทศก์ ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่า
มีทัศนะต่อคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทามทัศน์
ของกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดตากัน

องค์ประกอบของคุณสมบัติ	ชุมพร		พัทลุง		สงขลา		สุราษฎร์ธานี		นครศรีธรรมราช	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
ความรู้ทั่วไป	2.37	0.36	2.38	0.35	2.31	0.35	2.40	0.33	2.45	0.38
ความรู้ทางการศึกษา	1.97	0.31	2.11	0.36	2.08	0.32	2.22	0.46	2.25	0.41
ความรู้และประสบการณ์ ทางการบริหาร	2.00	0.40	1.98	0.47	2.01	0.52	2.09	0.52	2.11	0.51
การบริหารวิชาการ	2.20	0.34	2.30	0.36	2.29	0.31	2.36	0.39	2.46	0.35
การบริหารงานบุคคล	2.37	0.37	2.24	0.42	2.36	0.32	2.32	0.41	2.41	0.41
การบริหารงานธุรการ	2.20	0.33	2.42	0.37	2.36	0.42	2.36	0.38	2.40	0.44
การบริหารกิจการนักเรียน	2.08	0.33	2.12	0.42	2.22	0.40	2.23	0.40	2.22	0.48
ความสัมพันธ์กับชุมชน	2.37	0.39	2.31	0.40	2.27	0.37	2.38	0.38	2.39	0.47

ข้อมูลจากการาง 22 เรื่องคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ปรากฏว่ากรรมการศึกษาในจังหวัดชุมพร และสุราษฎร์ธานี เห็นว่าคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับครูใหญ่ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ความรู้ทั่วไป การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานบุคคล ส่วนคุณสมบัติที่จำเป็นอันดับแรกของครูใหญ่ ในทัศนะของกรรมการศึกษาในจังหวัดพัทลุง และสงขลา คือ การบริหารงานธุรการ และในทัศนะของกรรมการศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ การบริหารงานวิชาการ กรรมการศึกษาในทุกจังหวัด เห็นว่า ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร เป็นความจำเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 23 วิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของกรรมการศึกษา ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.2334	0.0583	0.537
ภายในกลุ่ม	105	11.4170	0.1087	
รวม	109	11.6504		

$$F_{.05} \text{ df } (4, 105) = 2.46$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษา ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของกรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน
ปรากฏว่ากรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อกคุณสมบัติด้านวิชาชีพของ
ครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

3. การจัดอันดับคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะ
ของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษาใน
ทุกจังหวัด

ตาราง 24 แสดงคะแนนเฉลี่ยและอันดับความสำคัญของคุณสมบัติส่วนหัวของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ และกรรมการศึกษา ในทุกจังหวัด

คุณสมบัติ	ครู		ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้บริหารการศึกษา		ศึกษานิเทศก์		กรรมการศึกษา	
	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ
อุปนิสัย	2.50	3	2.52	5	2.52	3	2.42	6	2.44	4
ความรับผิดชอบ	2.68	1	2.73	1	2.70	1	2.76	1	2.60	1
ความกระตือรือร้น	2.47	5	2.55	4	2.50	5	2.52	4	2.42	5
ความมีคุณธรรม	2.48	4	2.56	3	2.51	4	2.43	5	2.46	3
ความเป็นผู้นำ	2.42	6	2.47	6	2.39	6	2.53	3	2.35	6
ความเป็นประชาธิปไตย	2.58	2	2.58	2	2.57	2	2.62	2	2.47	2
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.31	7	2.39	7	2.29	7	2.32	8	2.26	8
บุคลิกภาพ	2.19	11	2.32	10	2.17	10	2.10	11	2.24	9
สติปัญญา	2.26	8	2.27	11	2.24	8	2.25	10	2.23	7
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.24	10	2.34	9	2.16	11	2.38	7	2.23	10
สุขภาพ	2.25	9	2.35	8	2.20	9	2.23	9	2.20	11
ฐานะ	1.70	12	2.07	12	1.78	12	1.78	12	2.04	12

เมื่อพิจารณาถึงอันดับความสำคัญของคุณสมบัตินี้ส่วนตัว ของครูใหญ่ตามทัศนะของครู
 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานุศิษย์และกรรมการศึกษาแล้ว ทุกกลุ่ม
 ก็ตัวอย่างจัดอันดับตามความรับผิดชอบไว้ เป็นอันดับแรก ความเป็นประชาธิปไตยอันดับสอง
 และคุณสมบัตินี้ฐานะไว้อันดับหลังสุดตรงกัน ส่วนอันดับที่ของ คุณสมบัตินี้อื่น ๆ จัดไว้
 แยกต่างกัน ที่น่าสนใจก็คือ ความเห็นของครู และผู้บริหาร การศึกษาไกล เคียงกันมากที่สุด
 จะมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง ก็ตรงการจัดอันดับคุณลักษณะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ก็พบความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันอยู่บ้าง

ตาราง 25 การเปรียบเทียบอันดับคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ทั้ง 12 ด้าน ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ และกรรมการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	ผลรวมของ ลำดับที่	df	H
ครู ผู้บริหารโรงเรียน	378	4	2.7114
ผู้บริหารการศึกษา	287		
ศึกษานิเทศก์	393.5		
กรรมการศึกษา	354		
รวม	417.5		
รวม	1830		

$$H (.05, 4) = 9.49$$

จากตาราง 25 ปรากฏว่าการจัดอันดับคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษา ความทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์
และกรรมการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3

ตาราง 26 แสดงคะแนนเฉลี่ย และอันดับความสำคัญคุณสมบัติวส่วนทัวของครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ
และกรรมการศึกษารวมกัน

คุณสมบัตื	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ
อุปนิสัย	2.4927	4
ความรับผิดชอบ	2.6867	1
ความกระตือรือร้น	2.4886	5
ความมีคุณธรรม	2.4941	3
ความเป็นผู้นำ	2.4268	6
ความเป็นประชาธิปไตย	2.5641	2
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.3211	7
บุคลิกภาพ	2.2285	11
สติปัญญา	2.2725	9
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.2676	10
สุขภาพ	2.2739	8
ฐานะ	1.9844	12

ตาราง 26 อันดับความสำคัญคุณสมบัติส่วนหัวของครูใหญ่ ตามทัศนะของครู
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษารวมกันมีดังนี้
อันดับแรก คือ ความรับผิดชอบ อันดับที่สอง คือ ความเป็นประชาธิปไตย รองลงมา
คือ ความมีคุณธรรม อุปนิสัย ความกระตือรือร้น ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์
สุขภาพ สติปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บุคลิกภาพ และอันดับสุดท้าย คือ ฐานะ

ตาราง 27 แสดงคะแนนเฉลี่ยและอันดับความสำคัญของคุณสมบัตินักวิชาชีพของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหาร
การศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษาในทงจังหวัด

คุณสมบัตินักวิชาชีพ	ครู		ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้บริหารการศึกษา		ศึกษาพิเศษ		กรรมการศึกษา	
	\bar{x}	อันดับ	\bar{x}	อันดับ	\bar{x}	อันดับ	\bar{x}	อันดับ	\bar{x}	อันดับ
ความรู้ทั่วไป	2.42	2	2.48	1	2.40	1	2.47	2	2.40	1
ความรู้ทางการศึกษา	2.12	7	2.21	7	2.02	6	2.14	7	2.17	7
ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร	1.90	8	1.96	8	1.74	8	1.84	8	1.93	8
การบริหารงานวิชาการ	2.37	4	2.39	4	2.28	5	2.37	4	2.35	4
การบริหารงานบุคคล	2.43	1	2.45	2	2.38	2	2.48	1	2.34	5
การบริหารงานธุรการ	2.32	5	2.38	5	2.30	4	2.34	5	2.37	2
การบริหารกิจการนักเรียน	2.13	6	2.22	6	2.02	6	2.15	6	2.20	6
การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	2.40	3	2.42	3	2.32	3	2.44	3	2.36	3

เมื่อพิจารณาถึงอันดับความสำคัญของคุณสมบัตินักวิชาชีพของครูใหญ่ตามทัศนะ
ของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษา
พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา และกรรมการศึกษา จัดคุณสมบัตินัก
ความรู้ทั่วไปไว้เป็นอันดับแรก ในขณะที่ครู และศึกษาพิเศษ จัดคุณสมบัตินัก
ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคลไว้เป็นอันดับแรก กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มจัดความรู้
ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไว้เป็นอันดับสาม และความรู้และประสบการณ์
ทางการบริหาร ไว้เป็นอันดับหลังสุดตรงกัน

ตาราง 28 การเปรียบเทียบอันดับคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 8 ด้าน ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	ผลรวมของ ลำดับที่	df	H
ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ กรรมการศึกษา	164 126.5 205 147.5 177	4	3.2336
รวม	820		

$$H (.05, 4) = 9.49$$

จากตาราง 28 ปรากฏว่าการจัดอันดับคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3

ตาราง 29 แสดงคะแนนเฉลี่ยและอันดับความสำคัญของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ และกรรมการศึกษารวมกัน

คุณสมบัติ	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ
ความรู้ทั่วไป	2.4348	1
ความรู้ทางการศึกษา	2.1512	7
ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร	1.9360	8
ความรู้ความสามารถในการบริหาร		
งานวิชาการ	2.3701	4
งานบุคคล	2.4177	2
งานธุรการ	2.3488	5
กิจการนักเรียน	2.1602	6
ความสัมพันธ์กับชุมชน	2.3996	3

ตาราง 29 อันดับความสำคัญ คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ตามทัศนะของครู
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และกรรมการศึกษารวมกัน
มีดังนี้ อันดับแรก คือ ความรู้ทั่วไป รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคล ความสัมพันธ์
กับชุมชน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการ การบริหารกิจการนักเรียน
ความรู้ทางการศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้สามารถเรียงเรียงสรุปได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ทราบถึงคุณสมบัติของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนา ทักษะที่คณะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์และกรรมการศึกษา ในเขตการศึกษา 3 และเปรียบเทียบทัศนะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด นอกจากนี้ยังจัดอันดับและเปรียบเทียบอันดับความสำคัญของคุณสมบัติของครูใหญ่ ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วยครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และกรรมการศึกษาในเขตการศึกษา 3 จำนวน 512-คน แยกเป็นครู 207 คน ผู้บริหารโรงเรียน 118 คน ผู้บริหารการศึกษา 42 คน ศึกษานิเทศก์ 35 คน และกรรมการศึกษา 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมีอยู่ 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูใหญ่ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ คุณสมบัติส่วนตัว ประกอบด้วยคุณสมบัติ 12 ด้านจำนวน 56 ข้อ และคุณสมบัติด้านวิชาชีพ

ประกอบด้วยคุณสมบัติ 8 ด้าน จำนวน 43 ข้อ รวมทั้งหมด 99 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบ
สอบถามปลายเปิดใหญ่ขอบเพิ่มคุณสมบัติของครูใหญ่ที่กองการนอกเหนือไปจากตอนที่ 2
แบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น .97

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมุติฐานที่ใช้สถิติต่อไปนี้

1. Mean (\bar{X})
2. F - test และ q - Statistic
3. H - test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอสรุปได้ดังนี้

1. คุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาปรากฏดังนี้
 - 1.1 ครูส่วนใหญ่เห็นว่าครูใหญ่ควรมีคุณสมบัติด้านความรับผิดชอบ เป็นอันดับแรก
อันดับรองลงไป คือ ความเป็นประชาธิปไตย อุดมเสีย ความมีคุณธรรม ความกระตือรือร้น
ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ สกิปัญญา สุขภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ
บุคลิกภาพ ส่วนคุณสมบัติด้านฐานะ เป็นความจำเป็นอันดับสุดท้าย
 - 1.2 ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าครูใหญ่จำเป็นต้องมีความรับผิดชอบ
เป็นอันดับแรก ส่วนอันดับรองลงไป คือ ความเป็นประชาธิปไตย ความมีคุณธรรม
ความกระตือรือร้น อุดมเสีย ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ สุขภาพ ความคิด
ริเริ่มสร้างสรรค์ บุคลิกภาพและสกิปัญญา ตามลำดับ ส่วนคุณสมบัติด้านฐานะ อยู่ในความ
จำเป็นอันดับหลังสุด

1.3 ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าคุณสมบัติที่ครูใหญ่จำเป็นต้องมีเป็นอันดับแรก คือ ความรับผิดชอบ อันดับรองลงไป คือ ความเป็นประชาธิปไตย อุปนิสัย ความมีคุณธรรม ความกระตือรือร้น ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ สติปัญญา สุขภาพ บุคลิกภาพ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามลำดับ ส่วนคุณสมบัติที่ค้ำฐานะเป็นความจำเป็นในอันดับหลังสุด

1.4 ศึกษาในเทศกส่วนใหญ่เห็นว่าครูใหญ่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติด้านความรับผิดชอบเป็นอันดับแรก อันดับรองลงไป คือ ความเป็นประชาธิปไตย ความเป็นผู้นำ ความกระตือรือร้น ความมีคุณธรรม อุปนิสัย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีมนุษยสัมพันธ์ สุขภาพ สติปัญญาและบุคลิกภาพตามลำดับ ส่วนคุณสมบัติที่ค้ำฐานะ เป็นความจำเป็นอันดับหลังสุด

1.5 กรรมการศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าครูใหญ่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติด้านความรับผิดชอบเป็นอันดับแรก อันดับรองลงไปคือ ความเป็นประชาธิปไตย ความมีคุณธรรม อุปนิสัย ความกระตือรือร้น ความเป็นผู้นำ สติปัญญา ความมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสุขภาพตามลำดับ ส่วนคุณสมบัติที่ค้ำฐานะ เป็นความจำเป็นอันดับหลังสุด

2. คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้

2.1 ครูส่วนใหญ่เห็นว่า คุณสมบัติที่จำเป็นของครูใหญ่เรื่องตามลำดับ คือ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล ความรู้ทั่วไป การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานวิชาการ การบริหารกิจการนักเรียน ความรู้ทางการศึกษา และความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า คุณสมบัติที่จำเป็นของครูใหญ่เรื่องตามลำดับ คือ ความรู้ทั่วไป ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการ การบริหารกิจการนักเรียน ความรู้ทางการศึกษา และความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร

2.3 ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า คุณสมบัตินี้จำเป็นของครูใหญ่เรียงตามลำดับ คือ ความรู้ทั่วไป ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานธุรการ การบริหารงานวิชาการ ความรู้ทางการศึกษา การบริหารกิจการนักเรียน และความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร

2.4 ศึกษาในเทศกส่วนใหญ่เห็นว่า คุณสมบัตินี้จำเป็นของครูใหญ่ เรียงตามลำดับ คือ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล ความรู้ทั่วไป การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการ การบริหารกิจการนักเรียน ความรู้ทางการศึกษา และความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร

2.5 กรรมการ ศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า คุณสมบัตินี้จำเป็นของครูใหญ่ เรียงตามลำดับ คือ ความรู้ทั่วไป ความรู้ความสามารถในการบริหารงานธุรการ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารกิจการนักเรียน ความรู้ทางการศึกษา และความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร

3. เปรียบเทียบคุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่ตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาในเทศก และกรรมการศึกษา ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่า

3.1 ครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

3.4 ศึกษาในเทศกที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

3.5 กรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติส่วนทั่วของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน
ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานุศิษย์และกรรมการศึกษา ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏว่า

4.1 ครูที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่
ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติ
ด้านวิชาชีพของครูใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบ
ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดชุมพร ตม
จังหวัดพัทลุง ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพัทลุงกับจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บริหารโรงเรียน
ในจังหวัดพัทลุงกับจังหวัดสงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดสงขลา
กับจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับจังหวัดนครศรีธรรมราช
มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ผู้บริหารการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติด้าน
วิชาชีพของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

4.4 ศิษยานุศิษย์ ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติด้าน
วิชาชีพของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

4.5 กรรมการศึกษาที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีทัศนะต่อคุณสมบัติด้าน
วิชาชีพของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญ คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ที่พึงปรารถนา ตามทัศนะของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานุศิษย์
และกรรมการศึกษา

5.1 เปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญ คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่
ผลปรากฏว่าครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานุศิษย์ และกรรมการศึกษา
มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

5.2 เปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญ คุณสมบัติตำนาถวิชาชีพของครูใหญ่ ผลปรากฏว่า ครู ูบริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษามีทัศนะไม่แตกต่างกัน

6. คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนา ที่เสนอแนะเพิ่มเติม ในแบบสอบถามตอนที่ 3 จากการตรวจนับความถี่ ขอเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถาม ปลายเปิด ปรากฏผลดังนี้

ครู เสนอแนะเพิ่มเติมว่า ครูใหญ่จะทองมีความเสียสละมีเหตุผล มีความเป็นธรรม มีเมตตาการุณ ทรงทอเวลา และมีความจริงจัง ส่วนคุณสมบัติตำนาถวิชาชีพ ครูใหญ่จะทอง มีความรู้ เรื่องการปฐมนิเทศครูใหม่ สามารถสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู และเป็นทีปรึกษาแก่ครูได้

ผู้บริหารโรงเรียน เสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ คือ จะทองมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมีความเสียสละ และเสนอคุณสมบัติตำนาถวิชาชีพ เพิ่มเติมว่าสามารถประสานงานกับผู้นำชุมชนได้ และทองรู้หลักการบริหารโรงเรียน

ผู้บริหารการศึกษา เสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัว คือ ครูใหญ่ทองมีแนวคิด ใหม่ ๆ ในการทงาน สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และเสนอเพิ่มเติมคุณสมบัติตำนาถวิชาชีพ ว่าครูใหญ่ทองมีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ และสามารถเป็นทีปรึกษาแก่ครูได้

ศึกษาพิเศษ เสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติตำนาถวิชาชีพของครูใหญ่ คือ ทองสามารถ นิเทศการสอนได้ ส่วนคุณสมบัติส่วนตัวไม่มีผู้เสนอเพิ่มเติม

กรรมการศึกษา เสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัว คือ ครูใหญ่ทองมีอัธยาศัยดี มีความเป็นกันเองกับผู้นำทิดทงาน และสามารถเป็นผู้นำชาวบ้านได้ คุณสมบัติตำนาถวิชาชีพ ไม่มีเสนอเพิ่มเติม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ครูผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาในเทศก และกรรมการศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย เป็นอันดับสำคัญที่สุดสองอันดับแรก ส่วนฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นความสำคัญอันดับสุดท้าย

เมื่อศึกษาการจัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นว่า ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย ความมีคุณธรรม อุดมเสีย ความกระตือรือร้น ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ สุขภาพ และสติปัญญา เป็นอันดับที่มีความสำคัญมากเรียงตามลำดับ ส่วนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บุคลิกภาพ และฐานะ เป็นอันดับที่มีความสำคัญอันดับท้าย

เมื่อเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ไม่ปรากฏความแตกต่างตามนัยสำคัญทางสถิติ

2. สำหรับคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความเห็นว่า ความรู้ทั่วไปมีความสำคัญอันดับแรก รองลงมาเป็นความรู้ในงานบุคคล ความสัมพันธ์กับชุมชน งานวิชาการ งานธุรการ และกิจการนักเรียน ส่วนเรื่องความรู้ทางการศึกษา และประสบการณ์ทางการบริหาร มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดอันดับความสำคัญ คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง ไม่ปรากฏความแตกต่างตามนัยสำคัญทางสถิติแก่อย่างใด

3. เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มที่อยู่ในจังหวัดต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานในจังหวัดต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน แต่ความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติด้านวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพัทลุง จะมีความเห็นแตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และสุราษฎร์ธานี ผู้บริหาร

โรงเรียนในจังหวัดสงขลา กับผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กับผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

3.2 ครูผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษาที่อยู่ในจังหวัดด้วยกัน มีความเห็นในคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติ

4. สำหรับขอเสนอแนะทั่วไป

4.1 คณะครูให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ครูใหญ่ควรมีความเสียสละ มีเหตุผล มีความเป็นธรรม เมตตา กรุณา ทรงพอเวลา และมีความจริงจัง เป็นที่ปรึกษาแก่ครู และสามารถสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูได้

4.2 ผู้บริหารโรงเรียนเสนอเพิ่มเติมว่า ครูใหญ่ควรมีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีเหตุผล เสียสละ รับผิดชอบการบริหารโรงเรียน และสามารถประสานงานกับผู้นำชุมชนได้

4.3 ผู้บริหารการศึกษาให้ความเห็นว่า ครูใหญ่ควรมีแนวคิดที่ใหม่ ๆ ในการทำงาน สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ และสามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ครูได้

4.4 ศึกษาพิเศษ เสนอแนะว่า ครูใหญ่ของสามารถนิเทศการสอนได้

4.5 กรรมการศึกษา ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ครูใหญ่ของมีธรรมาภิบาล มีความเป็นกันเองกับบุคลากรในสถานศึกษา และสามารถเป็นผู้นำชาวบ้านได้

อภิปรายผล

1. การที่ครูผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ และกรรมการศึกษา มีความเห็นตรงกันว่าครูใหญ่จำเป็นต้องมีความรับผิดชอบ และความเป็นประชาธิปไตย เป็นความจำเป็นในอันดับต้น ๆ นั้น สอดคล้องกับข้อสรุปจากผลงานวิจัยหลายเรื่องของสทอศคิล (Stogdill, 1974 : 62 - 63) ซึ่งสรุปไว้ว่า ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะมีความรับผิดชอบสูงกว่าสมาชิกอื่นในกลุ่ม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

ว่าถ้าครูใหญ่มีความรับผิดชอบแล้ว ย่อมจะมีความขยันหมั่นเพียร มีความซื่อสัตย์สุจริต ทรงพอ เวลา สามารถเป็นตัวอย่างแก่ผู้บังคับบัญชา ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ความรับผิดชอบจะทำให้ครูใหญ่หมั่นพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อยู่เสมอ ความรู้ใหม่ ๆ จะช่วยครูใหญ่ปรับปรุงวิธีการทำงานของตน พัฒนาการทำงาน ของผู้บังคับบัญชา และร่วมงานได้เป็นอย่างดี ครูใหญ่ที่มีความรับผิดชอบจะได้รับความ เชื่อถือไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และยังคงได้รับความเคารพนับถือจากผู้ปกครองนักเรียน โดยทั่วไปด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ การบริหารโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อันจะทำให้โรงเรียนมีความ เจริญก้าวหน้า

ส่วนในด้านความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารโรงเรียนนั้น ก็มีวิจัยสนับสนุนว่า หากใช้วิธีการประชาธิปไตยแล้วจะทำให้เกิดความพึงพอใจในการ ทำงานแก่ผู้บังคับบัญชา เวศ ศรีละมุล (เวศ ศรีละมุล 2522 : 43) ได้ศึกษาพบว่า อาจารย์วิทยาลัยครู ที่มีหัวหน้าคณะวิชา ซึ่งบริหารงานโดยใช้วิธีการประชาธิปไตย มีความพึงพอใจในการทำงาน มากกว่าอาจารย์ที่มีหัวหน้าคณะที่ใช้วิธีการบริหารแบบอภักตนิยมและเสรีนิยม ทั้งนี้ เพราะ การบริหารงานแบบประชาธิปไตย มีการรับฟังความคิดเห็นของหมุ่คณะ วิชา เหตุผลในการ ปฏิบัติงาน ใช้อำนาจเท่าที่จำเป็นหรือน้อยที่สุด และสามารถสร้างสัมพันธภาพระหว่าง ผู้ร่วมงานได้มากกว่าวิธีอื่น

2. คุณสมบัตินักบุคลิกภาพและฐานะ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้หารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และกรรมการ ศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า มีความสำคัญน้อยกว่าคนอื่น ๆ นั้น สอดคล้องกับประโยชน์ จันทรโชติ (ประโยชน์ จันทรโชติ 2520 : 72) ที่ศึกษา พบว่าครู ผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครอง ให้ความสำคัญต่อบุคลิกลักษณะของครูใหญ่ เป็นอันดับสุดท้าย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าพฤติกรรมที่มุ่งไปในเรื่องงาน เช่น ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย ความมีคุณธรรม มีความสำคัญกว่าเรื่องส่วนตัว เช่น บุคลิกภาพ การแต่งกาย มารยาทสังคม หรือฐานะทาง เศรษฐกิจ ซึ่งเป็นส่วนสนับสนุนในการบริหาร

ตั้งแต่ใก้ถอยปายมาแล้วว่า ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย และควมมีคุณธรรม อาจจะมีเขตครอบคลุ่ไปถึงลักษณะนิสัยส่วนทัว เช่น การแกงกาย การเข้าสังคมนตรีสมควร กับฐานะ และทาทงหนาทที่ อีกรประการหนึ่งทาทงหนาทครูใหญ่เป็นทาทงหนาทที่สำคัญ ซึ่งการ คัดเลือกแกงทงทองพิจารณาจากควมรู้ควมสามารถ และบุคลิกลักษณะควมคูกันไป ผู้ที่ไ้รับการคัดเลือกทาทงหนาทครูสทาวางไว้ มีควมรู้และคุณวุฒิ ป.กศ. สูง หรือปริญญาตรี สำนักรงานคณะกรรมกรการประดมศึกษาแกงซาทิ (2524 : 43 - 44) ซึ่งบุคคลเหล่านี้ ไ้ไ้เรียนรูการปรับทัว ปรับบุคลิกรภาพและเข้าสังคมนตรีมาแล้ว จึงม่กจะไมแสดงปัญหาคานัน้ ไ้ปรากฏชัด บุคคลที่รวมงานทวยจึงมองไมเป็นปัญหาและไมคิควา เรื่องคิงกลาว เป็นเรื่องสำคัญ ในเรื่องฐานะก็เช่นเคียวกัน ครู ุ้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาณีเทศก และกรรมกรการศึกษา ทางก็เห็นตรงกันวามีควมสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย ไมสามารถให้เป็นทัว เลือกหรือปัจจัยที่สำคัญในการคัดเลือกแกงทงครูใหญ่โรงเรียนประดมศึกษาไ้คามากนัก

3. ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัตินวิชาชีพนัน การที่กลุ่ตัวอย่างเห็นวาคูใหญ่ จาเป็นทองมีควมรู้ทัวไปเป็นอันดับแรก และรองลงมาคือ ควมรู้ในงานบุคคล ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะวาคูใหญ่โรงเรียนประดมศึกษาทองทางานรวมกับบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครู คณกรงานกรโรงเรียน ผู้บริหารที่เหนือขึ้นไป ผู้นาชุมชน และประชาชนในพื้นที่ ที่โรงเรียนทงอยู่ ทวยเหตุคิงกลาวจึงมีควมจำเป็นทองรอรูในเรื่องทัว ๆ ไป ที่จะทิกทอ สัมพันธกับบุคคลเหล่านี้ รวมทั้งบริกรให้คปรักษาทวหรือแก ครู นักเรียน ผู้นาชุมชน และ ประชาชนไ้ค นอกจากนั้การประดมศึกษาเป็นการศึกษาชั้นมูลฐานที่มุ่งให้นักเรียนมีควมรู้ พื้นฐานในการค่างงชีวิต ถ้าครูใหญ่มีควมรอรูหลายคาน ก็สามารถนามานีเทศครู หรือ กระสุนครูให้สนธิจาวสารทัว ๆ ไป รวมทั้งวิทยากรทวทงหนาทของโลก เพื่อนำมาทายทอค ให้นักเรียน สิ่งเหล่านี้จะทำให้นักเรียนประดมศึกษาเป็นคนทันสมัย และสนกสนานกับการเรียน กระสุนให้อยากอ่านอยากฟัง ซึ่งเป็นการสร้างนิสัยรักการศึกษาคนควาทอไปทวย

ในด้านควมรู้เกี่ยวกับงานบุคคลนั้น เป็นควมจำเป็นอยางยิ่งที่ครูใหญ่จะทอง คนควาทควมรอรูอยู่เสมอ เพราะการบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจของการบริหารงานทงหมด ถ้าคนสามารถแล้วทุกสิ่งทงอยางจะสำเร็จลุลวงไปทวยก็ (สมพงศ์ เกษมสิน 2521 : 2)

ถ้าครูใหญ่มีความรู้ในด้านนี้จะทำให้สามารถคัดเลือกและมอบหมายงานให้ครูใหญ่ทั้งคับบัญชาได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ นิสัยใจคอ โดยที่ผู้บังคับบัญชายินดีทำงานด้วยความเต็มใจ และพอใจที่ใดทำงานนั้น นอกจากนี้ความรู้ในงานบุคคลจะทำให้ครูใหญ่รู้จักสร้างขวัญ และกำลังใจในการทำงานให้แก่ผู้บังคับบัญชา หาวิธีการทาง ๆ เช่น การยกย่อง ชมเชย การให้รางวัล หรือเลื่อนตำแหน่งเมื่อปฏิบัติงานได้ผลดี และรู้จักวิพากษ์วิจารณ์โทษ เมื่อกระทำผิดความผิด ครูใหญ่ที่มีความรู้ในงานบุคคลจะคอยส่งเสริมให้ครูใหญ่ทั้งคับบัญชา มีการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เช่น อ่าน ฟังอภิปราย เข้าอบรมสัมมนา หรือลาไปศึกษาต่อ ซึ่งเป็นการพัฒนาคนในรูปแบบทาง ๆ (สมพงษ์ เกษมสิน 2521 : 77)

4. ในส่วนที่ผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละจังหวัดมีทัศนคติของคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนต่างงานรับผิดชอบต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนโดยตรง ย่อมมีประสบการณ์แตกต่างกันไปตามสภาพปัญหา และสภาพสังคมในแต่ละจังหวัดซึ่งไม่เหมือนกัน กล่าวคือ จังหวัดพัทลุงและสงขลามีเขตติดต่อกับสี่จังหวัดภาคใต้ที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปัญหาคานการคุกคามจากผู้ออกการร้ายและอาชญากรรม ส่วนจังหวัดชุมพรมีพื้นที่ติดต่อกับภาคกลาง (ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคใต้ 2523 : 6 - 8) และจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนประสบกับปัญหาและสภาพสังคม ที่แตกต่างกันอาจทำให้มีทัศนคติของคุณสมบัติของครูใหญ่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งลักษณะเช่นนี้มาจะมีการวิจัยอย่างลึกซึ้ง โดยวิเคราะห์ลักษณะของสังคม ทัศนคติของประชาชนและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการศึกษาเพื่อสืบค้นถึงลักษณะความแตกต่างที่แท้จริง

5. ในเรื่องอันับความสำคัญของคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทามทัศนคติของครูผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาในเทศก์ และกรรมการศึกษาไม่ปรากฏความแตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างดังกล่าวล้วนเป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับวงการศึกษาย่อมย่อมมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการศึกษาคงคล้ายคลึงกัน และพอมองสภาพเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนได้ว่าครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาจาเป็นต้องมีคุณสมบัติที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง เช่น ความรับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตย

หรือความมีคุณธรรม ทั้งนี้เพราะสภาพปัญหาทาง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่เกิดจากการที่ครูใหญ่มีคุณสมบัติที่ด้อยลงไป เช่น ถ้าครูใหญ่ไม่รับผิดชอบทอโรงเรียนก็จะทำให้ ครู นักเรียน ตลอดจนคนงานภารโรงไม่ตั้งใจทำงาน ขาดระเบียบวินัย เพราะขาดขวัญกำลังใจ และการนำที่ดีจากครูใหญ่ ถ้าครูใหญ่ไม่เป็นประชาธิปไตย บริหารโรงเรียนไปตามความคิดของตัวเอง ผู้บังคับบัญชาก็จะมีแต่ความกลัว ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและเกิดการ ทอทานินใจ และถ้าหากพบครูใหญ่ที่ไม่มีคุณธรรม มีความลำเอียง คอยแล้ว จะทำให้โรงเรียนไม่เจริญก้าวหน้า และไม่ได้รับความร่วมมืออำนวยการบริหารโรงเรียน จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

6. แมวว่าจะจำแนกคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาออกเป็นด้านต่าง ๆ ปลีกย่อยอย่างกว้างขวางแล้วก็ตาม แยกกลุ่มตัวอย่างก็ยัง เสนอแนะคุณสมบัติที่ครูใหญ่ควรมี ไว้ในแบบสอบถามปลายเปิดอีก ที่เป็นคุณสมบัติส่วนทั่วเช่น ต้อง เป็นคนมีเหตุผล มีความ เป็นธรรม มีเมตตากรุณา ส่วนคุณสมบัติด้านวิชาชีพ ได้แก่ สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ครูได้ สามารถนิเทศการสอนได้ เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูใหญ่ของทางาน ร่วมกับคนหมู่มากหากปราศจากเหตุผล อาจก่อให้เกิดการแตกสามัคคี ยุบรวมงานขาดความ เชื่อถือ และถ้าหากไม่มีคุณธรรมอาจทำให้เกิดการลาเอียง แยกแยกกันหมู่คณะ สำหรับ ในส่วนที่ครูใหญ่ควร เป็นที่ปรึกษาแก่ครูได้ และสามารถนิเทศการสอนได้นั้น อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในชนบท ครูที่บรรจุมาหากการสอนนิห่ม ๆ ย่อมของการ ที่พึง เป็นหลักในความปลอดภัยมั่นคงในชีวิตรวมทั้ง เป็นที่ปรึกษาในการ ปฏิบัติหน้าที่การงาน ซึ่ง สิ่ง เหล่านี้ถ้าหากได้รับการแนะนำ ให้คาปรึกษาจากครูใหญ่แล้วย่อมจะทำให้หมักกำลังใจ ที่จะทางานได้ดียิ่งขึ้น การที่ครูใหญ่ของสามารถนิเทศการสอนได้อาจเป็นเพราะว่า สิกขานิเทศมีอิทธิกรากาลังไม่เพียงพอ ไม่สามารถบริการแก่ครูได้อย่างทั่วถึง ครูใหญ่จึงต้อง ทาหน้าที่นี้เทศภายในโรงเรียนควย การประกาศใช้หลักสูตรวิชาใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2521 ก็ทำ ให้แนวการ เรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาเปลี่ยนแปลงไป การนิเทศภายในโรงเรียน

จึงมีความจำเป็นยิ่งขึ้น ถ้าครูใหญ่มีความรู้งานแล้วก็จะหาหน้าที่ดังกล่าวในโรงเรียน
ได้เป็นอย่างดี

ขอเสนอแนะ

ก. ขอเสนอแนะสำหรับหน่วยงานเจ้าสังกัด

ผู้บริหารระดับสูง เช่น ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาและสำนักงานศึกษาธิการ เขต เขตการศึกษา 3
ควรจัดให้มีการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ครูใหญ่ และผู้ที่กำลังจะเป็นครูใหญ่ในด้านต่าง ๆ
ดังนี้

1. ในเรื่องความรับผิดชอบ ควรให้การฝึกอบรมและให้ความรู้ ถึงขอบข่าย
ของงานในหน้าที่ ให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมั่นใจ ทดลองปฏิบัติงานเพื่อเผชิญกับปัญหา
ที่เป็นจริงในโรงเรียน มอบหมายงานให้ปฏิบัติ ติดตามผลงานเป็นระยะโดยสม่ำเสมอ
มีการยกย่องให้กำลังใจ เมื่อปฏิบัติงานได้รับผลสำเร็จ เปิดโอกาสให้มีความก้าวหน้า
ในหน้าที่การงานในตำแหน่งที่สูงขึ้น และที่สำคัญคือ ผู้บริหารระดับสูงควรปฏิบัติหน้าที่ด้วย
ความรับผิดชอบ เป็นตัวอย่าง

2. ในเรื่องประชาธิปไตย ควรมีการจัดให้ไปศึกษาปฏิบัติงานในโรงเรียนที่เป็น
ตัวอย่าง ผีกหักจากกรณีตัวอย่าง จัดให้ฝึกงานกับผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ
ฝึกการวางแผนระบบกลุ่มโดยการฝึก เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

3. ในเรื่องคุณธรรม ควรมีการส่งเสริมให้ครูใหญ่ใช้คุณธรรมในการบริหารงาน
โดยผู้บริหารระดับสูงปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี และควรมีการให้รางวัล หรือการยกย่อง เชิด
ชูเกียรติแก่ครูใหญ่ที่มีคุณธรรมดีเด่น เพื่อเป็นการให้กำลังใจและจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม

นอกจากนี้ควรให้ความรู้เกี่ยวกับความผิดตัวอย่าง ให้ครูใหญ่ไต่ทราบบ จัดกลุ่มหรือชมรม
จริยธรรม โดยมีกิจกรรมในค่านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมย่อย ๆ ก็เป็นการส่งเสริม
ในค่านนี้

4. ในค่านความรู้ทั่วไป ควรมีการกระตุ้นให้ครูใหญ่ใฝ่ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ
โดยการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือศึกษามหาจากสื่อมวลชนอยู่เสมอ นอกจากนี้
ควรจัดทัศนศึกษา ไปเยี่ยมชมศูนย์วัฒนธรรมทาง ๆ ศูนย์วิทยาศาสตร์ นิทรรศการทาง ๆ
เพื่อจะได้มีความรู้ทันสมัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์
รัฐศาสตร์ ทั้งนี้เพราะครูใหญ่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาได้

5. ทางค่านความรู้ในงานบริหารบุคคล ควรมีการอบรมสัมมนาเป็นระยะ ๆ
เน้นให้เข้าใจขอบเขตของงาน เทคนิคในการเป็นผู้นำ การแก้ปัญหาทาง ๆ เกี่ยวกับ
คนและผูร่วมงาน ปัญหาในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา แนวโน้มของการบริหารงาน
บุคคลแผนใหม่ วิธีการพัฒนาผูร่วมงาน โดยเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐบาล และ
ภาคธุรกิจ เอกชนมาบรรยายนอกจากนี้ควรจัดหาหนังสือ หรือวารสารที่เกี่ยวกับการบริหาร
งานบุคคลให้ครูใหญ่ได้ศึกษาบ่อย ๆ

6. ในการเตรียมครูใหญ่ และพิจารณาคัดเลือกครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
ผู้บริหารระดับสูง เช่น ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ โดยพิจารณาจากทัศนคติและข้อเสนอแนะของฝ่ายต่าง ๆ
ดังนี้ คำนงงานวิชาการ ควรพิจารณาจากทัศนคติและข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์
ค่านการบริหารงานบุคคล ควรพิจารณาจากทัศนคติและข้อเสนอแนะของครู ผู้บริหารการศึกษา
ค่านการบริหารงานธุรการ ควรพิจารณาจาก ทัศนคติและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร โรงเรียน
ผู้บริหารการศึกษา ค่านการบริหารกิจการ นักเรียน ควรพิจารณาจากทัศนคติและข้อเสนอแนะ
ของครู ศึกษานิเทศก์ และค่านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ควรพิจารณาจากทัศนคติและ
ข้อเสนอแนะของกรรมการศึกษา

ข. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาครั้งต่อไปในเรื่องนี้ ในเขตการศึกษาอื่น ๆ หรือจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทามทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องของฝ่ายอื่น ๆ คอยเช่น ผู้ปกครองนักเรียน คณงานภารโรง นักเรียน เป็นต้น
3. สำหรับทัศนคติที่มีต่อคุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ ของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันนั้น น่าจะมีการวิจัยอย่างลึกซึ้ง โดยวิเคราะห์ลักษณะสังคม ทัศนคติของประชาชน และผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการ ศึกษา เพื่อสืบค้นถึงลักษณะความแตกต่างที่แท้จริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมบทความวิทยานิพนธ์ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2520, 757 หน้า

เฉลิม แชนชอย งานบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคใต้ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2519, 100 หน้า อักสำเนา

ชิงชัย ทองวัจนพร คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ครู และนักเรียนในจังหวัดอุตรดิตถ์ วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2523, 50 หน้า อักสำเนา

ธีระ รุญเจริญ ระบบพฤติกรรมในการบริหารสถาบันฝึกหัดครู วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 114 หน้า อักสำเนา

การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา การปฏิบัติและทฤษฎี คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2521, 412 หน้า

นพพงษ์ บุญจิกราคุลย์ "ภาวะผู้นำหรือประมุขศิลป์" บริหารการศึกษา 2522, 202 หน้า
บันลือ พงุฑะวัน การประถมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2519, 227 หน้า

ประโยชน์ จันทรโชติ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของรองคณาธิการบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 115 หน้า
อักสำเนา

ปราโมทย์ จิตบรรจง ทัศนะของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษา ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 90 หน้า อักสำเนา

พนัส หันนาคินทร์ หลักการบริหารโรงเรียน วัฒนาพานิช 2513, 272 หน้า

รุ่ง แก้วแดง "การบริหารการศึกษาในประเทศไทย" สภาการศึกษาแห่งชาติ

12 (2) มกราคม 2521

ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีกิจการพิมพ์
2524, 287 หน้า

สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2522, 229 หน้า

วิจิตร วรทบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล การบริหารโรงเรียนและกรณีศึกษาการศึกษา
เมืองคน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2523, 187 หน้า

วิเชียร เกทสิงห์ สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
พิมพ์ครั้งที่ 7 2524, 181 หน้า

वेश ศรีละมุล ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ภายใต้การบังคับบัญชาของหัวหน้า
คณะวิชาที่มีลักษณะแบบต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยครุภาคใต้ ปรินิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 67 หน้า อัดสำเนา

สมพงษ์ เกษมสิน การบริหารงานบุคคลแบบใหม่ ไทยวัฒนาพานิช 2521, 380 หน้า

สนอง สุวรรณวงศ์ บทบาทและความต้องการของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา
ประชาบาล ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ปรินิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 110 หน้า อัดสำเนา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ พฤติกรรมผู้แทนทางการศึกษา โรงพิมพ์พิมพ์เนส 2522, 203 หน้า

สุพีร์ आयुวัฒน์ ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 7 เกี่ยวกับเกณฑ์
ในการคัดเลือกครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2519, 72 หน้า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รายงานการวิจัยการศึกษาประชาบาลระดับจังหวัด
โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2521, 148 หน้า

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ตามมาตรา 32
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู 2524, 109 หน้า อัดสำเนา

- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ความคาดหวังและปัญหาการบริหารงาน เอกสาร
 การฝึกอบรมผู้บริหารการศึกษา 2524, 11 หน้า อักสำเนา
- อนันต์ มาสวัสดิ์ คุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก ปรินฤณนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2518, 45 หน้า
- อภิรมย์ ผนนคร การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคาแหง 2521, 280 หน้า
- Benjamin, Albert W. "Criteria of the Selection of Principals for Elementary School with Predominantly Minority Group Enrollment as Perceived by Four Referent Groups" Dissertation Abstracts International, Vol. 32 No. 11 1976, 718 - 719 - A.
- Eckhardt, Edward Emil Jr. "Selection Criteria Practices and Procedures of Elementary and Secondary School Principals" Dessertation Abstracts International Vol. 39 No.2 1978, 562 - 563 - A.
- Jacobson, Paul B., James D. Logsdon and Robert R. wiegman. The Principalship New Perspective. New Jersey, Prentice Hall, Inc., Engelwood Cliffs, 1973. 499 p.
- Magnuson, Walter D. "Characteristics of Sucessful School Business Managers," Disertation Abstract International 32 133 A. July, 1971.
- Nolte, Chester M. An Introduction to School Administration . Selected Readings. New York, The Macmillan Company, 1966. 413 p.
- Shane, Harold G. and Wilber A. Yarch. Creative School Administration. New York, Henry Holt Company, 1957. 679 p.
- Stogdill, Ralph M. Handbook of Leadership A Survey of Theory and Research. New York · The Free Press, 1974. 613 p.

ពាក្យសុំ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

1 กรกฎาคม 2525

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยข้าพเจ้า นายเชษฐ เพชรานนท์ กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท วิชาเอก การบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณสมบัตินักครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของ ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์และกรรมการศึกษา ในเขตการศึกษา 3 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท ผลของการวิจัยครั้งนี้จะสรุปผล เป็นส่วนรวม จะไม่กระทบกระเทือนใด ๆ แต่ผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากท่านผู้วิจัยจะเก็บไว้ เป็นความลับ

จึงเรียนมาเพื่อขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมนี้ แล้วส่งคืนไปยังข้าพเจ้าด้วยของที่แนบมาด้วยแล้ว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความกรุณา จากท่าน ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเชษฐ เพชรานนท์)

แบบสอบถามประกอบงานวิจัยเรื่อง

คุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนา ความทัศนะของครู
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษและกรรมการศึกษา ในเขต
การศึกษา 3

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม (โปรดหาเครื่องหมาย /
ลงใน หน้าข้อความ)

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งหน้าที่เป็น

- ครู
- ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน
- ผู้ช่วยครูใหญ่หรือช่วยอาจารย์ใหญ่หรือช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือ ผู้ช่วย
- ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดหรือ ผู้ช่วย
- ศึกษาพิเศษ
- กรรมการศึกษา

1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานอยู่ในจังหวัดใด

- ชุมพร พัทลุง สงขลา
- สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช

ตอนที่ 2

โปรดพิจารณาคุณสมบัติของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ทราบไปนี้ว่าเป็น
คุณสมบัติที่จำเป็นในทัศนะของท่านหรือไม่ ท่านคิดว่าจากระดับใดโปรด
ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้นตามความหมาย ดังนี้

จำเป็นอย่างยิ่ง	หมายถึง	คุณสมบัติที่ครูใหญ่จำเป็นต้องมีจะขาดมิได้
จำเป็น	หมายถึง	คุณสมบัติที่ครูใหญ่จำเป็นต้องมี
จำเป็นน้อย	หมายถึง	คุณสมบัติที่ครูใหญ่จะมีหรือไม่ก็ได้
ไม่จำเป็น	หมายถึง	คุณสมบัติที่ครูใหญ่ไม่จำเป็นต้องมีและ ไม่ควร เป็นคุณสมบัติของครูใหญ่

ตัวอย่าง

ข้อ	คุณสมบัติของ ครูใหญ่	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
	<u>คุณสมบัติส่วนตัว</u>				
○	มีความยุติธรรม	✓			
○ ○	มีความซื่อสัตย์สุจริต		✓		
	<u>คุณสมบัติด้านวิชาชีพ</u>				
○	เคยผ่านการอบรมวิชาการบริหารการศึกษา	✓			
○ ○	เคยเป็นครูประจำชั้นระดับประถมศึกษา		✓		

ข้อ	คุณสมบัติของครูใหญ่	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
	<u>คุณสมบัติส่วนตัว</u>				
	<u>ค่านิยมนิสัย</u>				
1.	เป็นคนเปิดเผยเข้าใจง่าย				
2.	ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย				
3.	มีอารมณ์เยือกเย็น				
4.	มีความอดุสาหะ วิจารณ์ เอาชนะอุปสรรค				
	<u>ค่านิยมรับผิดชอบ</u>				
5.	กล้าเผชิญหน้ากับปัญหาทาง ๆ				
6.	รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง				
7.	สนใจกิจการงานที่ใครมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ				
8.	ไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงานหรือเห็นแก่ตัว				
9.	เป็นคนตรงทอเวลา				
	<u>ค่านิยมกระตือรือร้น</u>				
10.	มีความกระตือรือร้นกระฉับกระเฉงไว				
11.	เอาใจใส่ทอหน้าที่อยู่เสมอ				
12.	เป็นผู้ที่กินข้าวทันเทศกาลอยู่เสมอ				
13.	คนควาหาความร่อยเสมอ				
14.	ไม่ผลัดวันประกันพรุง				

ข้อ	คุณสมบัติของครูใหญ่	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
	<u>ด้านความมีคุณธรรม</u>				
15.	มีความเมตตา กรุณา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น				
16.	มีความซื่อสัตย์ สุจริต				
17.	มีความยุติธรรม ก่อรวมงาน				
18.	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย				
19.	เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ก่อรวมงาน				
20.	มีใจเป็นนักกีฬา รุปร่างดี				
	<u>ด้านการเป็นผู้นำ</u>				
21.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง				
22.	มีความสามารถในการจูงใจคน				
23.	มีความสามารถในการตัดสินใจ				
24.	มีความเสียสละ				
25.	มีความสามารถในการประสานงาน				
26.	มีความสามารถในการสื่อความหมาย				
	<u>ด้านความเป็นประชาธิปไตย</u>				
27.	เป็นคนมีเหตุผล				
28.	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น				
29.	เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น				
30.	รู้และเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง				
31.	ตัดสินปัญหาโดยมีเหตุผลและเหตุผลสนับสนุน อย่างเพียงพอ				

ข้อ	คุณสมบัติของครูใหญ่	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
32.	<p data-bbox="319 506 606 560"><u>ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์</u></p> <p data-bbox="284 580 701 690">มีความเป็นกันเองกับครูร่วมงานและ บุคลากร</p>				
33.	<p data-bbox="284 711 535 764">ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้</p>				
34.	<p data-bbox="284 784 716 887">ยกย่องชมเชยผู้ที่ควรยกย่องได้อย่าง เหมาะสม</p>				
35.	<p data-bbox="284 915 550 968">ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ</p>				
36.	<p data-bbox="284 989 550 1030">มีความจริงใจต่อทุกคน</p>				
37.	<p data-bbox="319 1058 485 1111"><u>ด้านบุคลิกภาพ</u></p> <p data-bbox="284 1132 807 1173">แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับวัย</p>				
38.	<p data-bbox="284 1132 656 1173">วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ</p>				
39.	<p data-bbox="284 1205 595 1259">มีบุคลิกน่าเลื่อมใสศรัทธา</p>				
40.	<p data-bbox="284 1279 731 1438">กว้างขวาง เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปและ ในหมู่ญาติกับบ้าน</p>				
41.	<p data-bbox="319 1459 470 1512"><u>ด้านสติปัญญา</u></p> <p data-bbox="284 1533 595 1573">มีความฉลาดและไหวพริบดี</p>				
42.	<p data-bbox="284 1533 792 1586">มีความสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี</p>				
43.	<p data-bbox="284 1606 792 1766">เป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้อย่าง เหมาะสม</p>				
44.	<p data-bbox="284 1786 610 1847">มีความรอบรู้กว้างขวาง</p>				

ข้อ	คุณสมบัติของครูใหญ่	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
	<u>ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์</u>				
45.	มีแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน				
46.	ริเริ่มกระทำการต่าง ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบใคร				
47.	มีความสามารถในการปรับปรุงงาน				
48.	มีผลงานเด่น ๆ ให้ปรากฏ				
49.	หาแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ				
	<u>ด้านสุขภาพ</u>				
50.	มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง				
51.	มีอารมณ์มั่นคง				
52.	ไม่เป็นคนวิตกกังวลง่าย				
53.	มีความเข้มแข็งทั้งด้านร่างกายและจิตใจ				
	<u>ด้านฐานะ</u>				
54.	มีฐานะทางเศรษฐกิจดี				
55.	มีฐานะทางสังคมดี ได้รับการยกย่องนับถือจากคนทั่วไป				
56.	สถานภาพในครอบครัวราบรื่นมั่นคง				

ข้อ	คุณสมบัติของครูปฐมวัย	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
	<p><u>คุณสมบัติด้านวิชาชีพ</u></p> <p><u>ด้านความรู้ทั่วไป</u></p> <p>1. มีความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>2. มีความเข้าใจนโยบายของรัฐที่เกี่ยวกับการศึกษา</p> <p>3. มีความรู้และเข้าใจกฎหมาย ขอบบังคับ ระเบียบ แบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่</p> <p>4. มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติ</p> <p>5. มีความรอบรู้เกี่ยวกับอาชีพในชุมชนและสามารถ ให้คำแนะนำได้</p> <p>6. มีความรู้ในด้านการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่</p> <p><u>ด้านความรู้ทางการศึกษา</u></p> <p>7. สำเร็จปริญญาทางการศึกษา</p> <p>8. เคยเป็นครูประจำชั้นในระดับประถมศึกษา</p> <p>9. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรประถมศึกษา</p> <p>10. มีความรู้ในการนิเทศการศึกษา</p> <p><u>ด้านความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร</u></p> <p>11. เคยเป็นครูช่วยครูใหญ่มาก่อน</p> <p>12. เคยผ่านการฝึกอบรมทางการบริหารการศึกษา</p> <p>13. ได้ศึกษาในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาโดยเฉพาะ</p> <p>14. เป็นผู้มีความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงาน</p>				

ข้อ	คุณสมบัติของครูใหญ่	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
	<u>ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารวิชาการ</u>				
15.	สามารถนิเทศการสอนได้				
16.	มีความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน				
17.	สามารถจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ ลักษณะส่งเสริมการเรียนการสอน				
18.	สนใจที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ใน การเรียนการสอน				
19.	มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของสื่อการเรียน				
20.	สามารถพัฒนาหลักสูตรได้เหมาะสมกับสภาพของ โรงเรียนและท้องถิ่น				
	<u>ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคล</u>				
21.	มีความสามารถจัดคนเข้าทำงานอย่างเหมาะสม				
22.	สามารถใช้วิธีการทาง ๆ พัฒนาบุคลากรใน โรงเรียนได้				
23.	สามารถสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานได้				
24.	มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศให้ผู้ร่วมงาน ทำงานอย่างเต็มที่				
25.	รู้จักวิธีการปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ในโรงเรียน				
26.	มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล				
27.	เป็นผู้มีความสามารถในการติดตาม ควบคุม และประเมินผล				

ข้อ	คุณสมบัติของครูใหญ่	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
28.	<p data-bbox="254 465 858 520"><u>ด้านความสามารถในการบริหารงานวิชาการ</u></p> <p data-bbox="254 540 783 594">มีความรู้ในเรื่องการวางแผนผังอาคารเรียน</p> <p data-bbox="254 614 783 669">สามารถจัดบริเวณโรงเรียนได้อย่างสวยงาม</p> <p data-bbox="254 689 405 743">และปลอดภัย</p> <p data-bbox="254 764 798 818">สามารถจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน</p> <p data-bbox="254 838 571 893">เป็นระเบียบ ค้นหาได้ง่าย</p> <p data-bbox="254 913 843 967">มีความรู้และเข้าใจในการจัดทำโครงการต่าง ๆ</p> <p data-bbox="254 987 420 1042">ของโรงเรียน</p> <p data-bbox="254 1062 813 1116">มีความรู้และเข้าใจระเบียบการรับจ่ายเงินของ</p> <p data-bbox="254 1137 374 1191">โรงเรียน</p>				
33.	<p data-bbox="254 1155 873 1189"><u>ด้านความสามารถในการบริหารกิจการนักเรียน</u></p> <p data-bbox="254 1209 813 1264">สามารถจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้</p> <p data-bbox="254 1284 813 1338">มีความรู้ความเข้าใจในกิจการของสถานนักเรียน</p> <p data-bbox="254 1358 843 1413">มีความรู้ความเข้าใจในการจัดตั้งชุมนุมและชมรม</p> <p data-bbox="254 1433 495 1487">ต่าง ๆ ในโรงเรียน</p> <p data-bbox="254 1507 828 1562">มีความสามารถจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกของ</p> <p data-bbox="254 1582 616 1636">ตามหลักโภชนาการแก่นักเรียน</p> <p data-bbox="254 1657 858 1711">สามารถจัดกิจกรรมการแนะแนวนักเรียนได้อย่างทั่วถึง</p> <p data-bbox="254 1731 752 1786">สามารถจัดบริการห้องสมุดให้นักเรียนได้</p>				

ข้อ	คุณสมบัติของครูใหญ่	จำเป็น อย่างยิ่ง	จำเป็น	จำเป็น น้อย	ไม่จำเป็น
39.	<p>ความรู้ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน</p> <p>สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอยู่เสมอ</p>				
40.	มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน				
41.	สามารถดึงชุมชนเข้ามามีส่วนช่วยเหลือนักเรียนได้				
42.	มีความสามารถที่จะประสานงานกับผู้นำของชุมชนได้				
43.	มีความรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น				

ตอนที่ 3 หากท่านเห็นว่ายังมีคุณสมบัติที่ครูใหญ่จาเป็นต้องยื่นออกเหนือไปจาก
ตอนที่ 2 กรุณาเขียนเพิ่มเติม

1. คุณสมบัติส่วนตัวของครูใหญ่ เพิ่มเติมคือ
 - 1.1
 - 1.2
 - 1.3
2. คุณสมบัติด้านวิชาชีพของครูใหญ่ เพิ่มเติมคือ
 - 2.1
 - 2.2
 - 2.3

ขอขอบคุณ